Rigas Awise

Redakzijas un ekspedizijas adrese Rigâ, Masâ Grehzineeku eelâ Nr. 2.
Redakzijas un ekspedizijas telefons Nr. 549.

Awise isnahk katru deenu, isnemot swehtdeenas un swehtku deenas.

Sludinajumi maksâ: par sihku rakstu rindinu pehz teksta 10 kap., preekschpusê 80 kap.

Pirmais gads.

Maksâ ar peesuhtischanu:
par 1 gadu 5 rbl. 50 kap.
„ ½ „ 2 „ 80 „
„ ¼ „ 1 „ 50 „
„ 1 mehnesi — „ 80 „

Bes peesuhtischanas:
par 1 gadu 4 rbl. — kap.
„ ½ „ 2 „ — „
„ ¼ „ 1 „ — „
„ 1 mehnesi — „ 40 „

№ 83. Treschdeen, 23. oktobrî (5. nowembrî). 1902.

Sem Pilsgalma ministerijas stahwoschâ
Rigas sihmeschanas un daiktrahsoschanas skolas telpâs
Suworowa eelâ Nr. 2, 20. oktobrî atklahja

glesnu isstahdi.

Isstahdis: Profesora J. J. Klewera, mahkslineeka W. J. Bluma (skolas direktora) akademiki: Krischizka, Schildero, Klodta, Hoffmana, mahkslineeka Sihke un daschu schâs skolas audsekņu glesnas.
Isstahde buhs atwehrta lihdsi 27. oktobrim, no pulkst. 10 rihtâ lihdsi 9 wakarâ. Ee-ejas maksa lihdsi ar labdaribas nodokli 22 kap. skoleneem un behrneem 12 kap. Ee-ejas maksa paleek pilnigi masturigeem schâs skolas audsekneem par labu.

Jura Allunana peeminekla atklahschana.

„Ne wis slinkojot un puhstot
Tautu labâ godâ zel;
Ne, pee prahta gaismas kluhstot
Tauta seed un tauta sel."

Ta bija Jura Allunana galwenakâ mahziba, — simpatiska, kreetna, jauka. To winsch wairakâs wariazijâs isteizis daschadôs sawôs rakstôs. Schais deenâs peem. daudsi runâ par muhsu semkopju stahwokla uslaboschanu. Lai paklausamees, kâ Juris Allunans jau pag. gadusimtena 60. gadôs scho jautajumu isschkihra. Winsch raksta: „Loti saprotams, ka semes kopejs labpraht grib saweem behrneem usglabat to semes gabalu, kas ap winu ir un no ka winsch sawu bagatibu un spehku smehlis. Bet schahdu gribeschanu winsch tik zaur to ween war ispildit, ja sawus mihlus behrnus us to dara kreetnus, sawu eemantotu tehwischku pahrlabot un preeksch sewis usturet. Tapehz prahtigs semes kopejs naudu wis netaupîs, lai tik wina behrni war peekluht pee mahzibam un pee prahta atsihschanas. Kur saprascha un spehks peetruhkst, tur ari mantai buhs peetruhkt, naudai buhs swabadai aisripot zitâs rokâs, arklam buhs eenahkt tahdâs rokâs, kas ar winu mahk labak apeetees. Sugai, kas plaschi dsihwodama ir nogurusi un islutinata, buhs nogrimt kalpu starpâ un weetu dot teem, kam spehks un saprascha."

Lihdsigas idejas dod leezibu par lihdsigeem ideju nesejeem. Horazijs, wehrgu behrns, mahzijees sawa laika sinibas, satirâs smejas par to laiku nesehdsibam. Allunans — kas wairak kâ wehrgu behrns — pahtago Horazija wahrdeem sawa laika plahnprahtinus lauzineekus, kam naw leelaku intereschu kâ paschu labums, kas nododas slinkumam ɪc... „Newis slinkojot un puhstot tautu labâ godâ zel" ... Muhsôs nule ir pamodusês schâs dseesmas ihstâ nosihme, jaunâs kompozizijas garâ, kur Allunans parahdas kâ wihrs, kas redsejis tautas pareiso zelschanâs pamatu, kur droschi kahju atspert. Semneeka un wina behrnu likteni Allunans sargâ kâ azu ahbolu. Winsch juht, ka, ja semneeki gulês, kur ziti wisi strahdâ, tad tautai naw nahkamibas. Kolzows to bij tik dsejiski isteizis saweem Kreewu semneekeem. Tikpat leeti noder, tikpat jauki skan Latweeschu semneekeem schee sajustee nosihmigee wahrdi: „Ko tu, behdul', guli, pawasars aif durwim, kaimini jau ilgi sawôs laukôs strahdâ. Tik tas buhs lihgsmis, kas strahdâs." Ta ir ideja, kura wilnoja Jura Allunana kruhtîs.

Schim wihram, kas winôs tumschôs un gruhtôs laikôs, kahdi wehl bij ap pagahjuschâ gadusimtena widu muhsu dsimtenê semes ruhkeem Latweescheem, jau karsti mihleja sawu tautu — pazilbinats, isglihtots, smalkais gars juhtas no sehram arweenu dsilak aiskustinats, nekâ no preekeem — schi tauta uszehla atsinigâ pateizibâ us wina kapu, Leel-Wirzawas kapôs, peemineklî, kuru atklahja nupat swehtdeen, 20. oktobrî. Peemineklis wisai glihts. Tas pastahw no trim dalam. Kapa weenâ galâ pazelas melna granita, apmehram 3 pehdu augsts sokelis jeb pameteklis, wirs kura stahw melna, slihpeta granita piramide, 8—9 pehdu augstumâ. Winas weenâ pusê lasams:

„Neaismirstamâ zensona zeenitajî."

otrâ pusê:

Juris Allunans,
dsimis 29. martâ 1832. g.
mir. 6. aprilî 1864. g.

Paschu kapu apklahj leela un plata melna, slihpeta granita plahte, kurâ lasams:

„Wiss jau newaru mirt; leela no nahwes man
Dala taupita buhs; Musa man laipniga
Galwâ wainagu zel, wihtu no osoleem."

Pehz Horazija tulk. Juris Allunans.

Peeminekla atklahschanas zeremoniju isdarija ar dseesmam un wainagu nolikschanu pee kapa. Atklahschanas runu teiza Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas preekschneeks, agronoms J. Bissenecks.

„Sen isdseltejis, nowihtis lawru wainadsinsch, kas bija uskahrts schat Wirzawas basnizâ, ar usrakstu „Jurim Allunanam ta draugi Peterburgâ",— winsch teiza — „bija wehl daschus gadus atpakal weenigais leezineeks, ka schat kapsehtâ atdusas weens no wispirmeem Latweeschu tautas modinatajeem. Us jaunekļu jautajumeem tikai retî kahds is Wirzawas draudses wezakeem lozekleem sinaja rahdit scho aismirsto, neapkopto kapa weetu, kura Latweescheem tik dahrga, tik pilna dahrgu atminu. Ilgak tas tâ newareja palikt. Schis aismirstais kaps atrodas pee lauku basnizas, laukfaimneeku widû, un tâ tad itin dabiski, ka apkahrtnes laukfaimneekeem, Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas beedreem, jau daschus gadus atpakal radâs domas, scho kapu puschkot ar peemehrigu peemineklî. Schis domas sazehla arweenu jo plaschakus wilnus, tâm peekrita tauteeschi tuwumâ un tahlumâ, pat is tahlâs Amerikas nahza seedojumi, schis domas pabalstija muhsu laikraksti un muhsu sabeedrigâs eestahdes.

Pateizotees schai weenprahtibai un it sewischki wehl minot Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas beedrus, Jelgawas Latweeschu Beedribas Rakstneezibas Nodalu, Rigas Latweeschu Beedribas Literaturas Fondu, Rigas Latweeschu Beedribu, Latweeschu laikrakstu redakzijas un daudsus zeenitus tauteeschus tuwu un tahlu, sanahza ap 550 rublu, par kuru summu wareja likt isgatawot un uszelt Jelgawas akmenu kaleju meistaram Tikumam scho peemineklî, kâ ari apstellet osola schkirstu, kurâ usglabat schai deenai par peeminu noliktos wainagus. Schis schkirstis, ar draudses mahzitaja, zeen. Peitana tehwa atlauju, tiks usglabats Wirzawas basnizâ.

Rihkotaju Komitejas wahrdâ issazidams siltu paldees wiseem tauteescheem, redakzijam un eestahdem, kas sneeguschas palihdsigu roku pee schis pateizibas sihmes zelschanas, atklahju un nododu scho muhsu dischzensona Jura Allunana peemineklî Wirzawas draudses un apkaimes teeschâ glabaschanâ un apsardsibâ un plaschaki wisas Latweeschu tautas pahrsinâ. Lai schis kaps naw nahwes un isnihzibas sihme, dsihwiba lai no wina pluhst us ahru, pawasara wehsmas lai winsch nes muhsu un tahlaku paaudschu sirdîs. Mainas laiki un zenteeni, bet nesudis zenschanâs pehz labu un daila! Un kâ schahdas zenschanâs paraugs un preekschsihme mums arweenu paliks Juris Allunans. Lai nekahdi laiku putekli neaptumscho mums scho zenschanâs preekschsihmi! Lai teka, kas wed us schi wihra kapu un peemineklî, nekad neaisaug!"

Us wainaga lentas, ko runatajs nolika, stahweja wahrdi:

„Modinaji — atmodâs,
Usmoduschees — pateizâs."

Bes tam wainagus pee atklahtâ peeminekla nolika sw. adwokats A. Sterste — no Jelgawas Latweeschu beedribas un Rakstneezibas Nodalas, stud. J. Pilsatneeks — no „Selonijas" sabeedribas, W. Malbons — no Rigas Latweeschu beedribas un Literaturas Fonda, redaktors J. Weissmanis — no laikrakstu „Latweeschu Awischu", „Tehwijas" un „Semkopja" redakzijam, A. R. Kruhms — no „Baltijas Wehstnescha" un „Balss" puses, un A. Deglaws — no Ernsta Plates laikraksteem. Beidsot A. Dannenbergs nolasija paschsazeretu dsejoli, kursch beidsâs schahdeem wahrdeem:

„Miris tas, kas aismirsts tapa,
Dsihws, ko tauta godina."

No brahleem Kaudsischeem, no Wez-Peebalgas, bij peenahzis schahds dsejolis, kas pee kapa tapa nolasits:

Ar goddewibu Tawu truhdu weetu
Nu Latwju tauta meklet eet;
Nu behrni pilnam saprast schkeet,
Ko tehweem pirmais mahziji, lai eetu
No krehslas segteem semumeem
Us gaismas kalnu augstumeem.
No pirmâ Tewis dsirdet mahzijamees,
Ka waram ari tauta buht,
Kas sewi tahdu esam juht;
Spert pirmo soliti tad taisijamees
No sawas ilgâs behrnibas
Eeksch tautas muhscha jaunibas.
Un Tawu dseesmu gars mums leezinaja,
Kahds spehks ir Latwju walodai,
Kahds bagatums un jaukums tai,
To zeenit Tawa balss muhs mudinaja.
Jo deenas mums nu kuplaka
Schi waloda un mihlaka. —
Kas sawai tautai ihstais dehls sche biji,
Ko isaukleja Widseme,
Bet dusat glabâ Kurseme,
Tu dsihwodams tai dsejas rotu wiji.
Preeksch Tawas kapa peeminas
Nu Latwju tauta nolokas.
No akmena Tew kapa sihme tehsta;
Ta rahda, zik Tu pastahwigs,
Zik biji stipris, nonehmigs.
Schi nosihme lai paleek neisdsehsta.
Ta tautai dsihwus spehkus dos
Un eestiprinâs zihninôs.

Telegrafiski bij peesuhtijuschas sawus juhtu isteikumus: Walmeeras Beedriba un Wez-Peebalgas Labdaribas beedriba. Pehdejâ telegramma skaneja: „Wez-Peebalgas Labdaribas Beedribas karogs nodod godu Jura Allunana peeminai."

Ar dseesmam pa starpam atklahschanas zeremoniju puschkoja Jelgawas dseedaschanas beedribas „Liras" dubultkwartets, mahkslineeka Kaulina wadibâ, un Elejas, Platones un Krona-Wirzawas saweenots jaukts koris un apkahrtnes skolotaju koris.

Beidsot Jura Allunana brahki, Peters un Heinrichs Allunani (abi no Jelgawas), isteiza ihsôs sirsnigôs wahrdôs pateizibu wiseem, kas peedalijuschees pee winu brahla peeminas godinaschanas.

Laukfaimneezibas wajadsibu komiteju leetâ.

Kaut gan muhsu presê lihdsi schim aiskustinata tik kahda masa dala no komitejâs apspreesteem waj apspreeschameem jautajumeem, tomehr jau daschâ sinâ parahdijusês domu daschadiba.

Tâ par peem. par mahzitaja Jendes kunga preekschlikumu laukfaimneezibas skolu leetâ. Jendes kga pretineeks sewischki usswehra, ka newajadsetu schai leetâ isdoschanas uskraut weeteejeem lihdsekleem.

Bet nu zelas jautajums, waj pa zitu zelu pawisam kas panahkams? Naw jaaismirst, ka runa eet ne tik par Baltijas, bet par wisas Kreewijas, par katras gubernas, katra aprinka, katras draudses laukfaimneezibu pazelschanu. Ir paredsams, ka daschadu padomu un daschadu prasibu buhs pahrak daudsi. Wisas prasibas eewehrot, tas ari labakai gribai nebuhs eespehjams, un prasibu pahrmehrs war waldibu atbaidit no kaut kureem soleem. Tâ daschkahrt noteek pehz Wahzu parunas: ka labakais ir labâ eenaidneeks. Ari naw jaschaubas, ka waldiba, ja ta pawisam kowarês no walsts lahdes dot laukfaimneezibas weizinaschanai par labu, to daris wisupirms un wiswairak tais weetâs, kur ar laukfaimneezibu samehrâ eet wahjaki; un ka Baltijas gubernas schai sinâ nepeder pee wahjakâm, tas ari sinams. Tâ tad jadomâ, ka waldiba us soleem preeksch Baltijas laukfaimneezibas pazelschanas wisdrihsak tad buhs gatawa, kad preeksch teem neprasa naudas no walsts lahdes. Tadehl ir isẑehluschâs domas, ka preekschlikumeem no Baltijas gubernam wajadsetu buht tahdeem,

Feletons.

Artschibalds Malmesons.

J. Hahtorna romans. Tulkojis M. S.

4) (Turpinajums.)

Schahdu spreedumu Artschibalds guwa, kad bij alu wehlreis ruhpigi apskatijis un pahrleezinajees, ka ta nestahw sakarâ ne ar weenu zitu alu. Tagad winsch stibinu sahka apskatit tuwaku. Winsch to isgrosija us wisâm pusem, zeredams, ka winam warbuht kaut kas aisrahdis us to, kahdam noluhkam ta noderiga. Beidsot wina puhlineem bija panahkumi. Winsch atrada us stibinas plakanâs pogas pusê isdsisuschus skaitlus 3 un 5, weenu pahr otru, kâ mehdsi rakstit weenkahrschu dalu-skaitlus, proti: ⅗, un tad tuhlin ari atsina, ka stibina nebija wis saleekta korku welkamâ weidâ kaut kâ nejauschi, kâ winsch to eesahkumâ bija domajis, — bet ka schee slihpee rinki tur bija nepeezeeschami.

Schahds gala spreedums, saprotams, wina sinkahribu eekairinaja wehl jo wairak, tatschu schimbrihscham nebija nekas wairak isdibinams. Artschibalds gan bija gudrs sehns, tatschu schahdôs gadijumôs winam nebija nekahdu peedsihwojumu, un tâ tad schimbrihscham winam mihklu usminet nebij eespehjams. Winsch nopuhlejâs ar skaitleem 3 un 5 wiswisadi; winsch tos pahrwehrta pehdâs, zollôs, olektis, saskaitija kopâ, atnehma weenu no otra, tatschu wiss bija weltigi. Tikai weenu leetu winsch nedarija, proti, winsch neweenam neispauda sawu noslehpumu, pat Ketijai winsch par to nemineja ne wahrda. Winsch twihka pehz goda, ka, ja buhtu eespehjams scho noslehpumu isdibinat, winsch un neweens zits waretu saukties par ta isdibinataju. Wairak deenu weltigi nopuhlejees wiswisadeem mehginajumeem un prahtojumeem un arweenu wairak saudedams pazeetibu, — winsch beidsot stibinu nolika atkal atpakal senajâ weetâ, zeeschi apnembamees, tai wairs nepeegreest nekahdu wehribu un wisupirms nogaidit, waj ar laiku winam neisdosees schint sinâ kaut ko panahkt zaur kahdu nejauschu gadijumu. Lai nu gan tas bes schaubam bija pats prahtigakais, ko ween winsch wareja darit, tad tomehr ari schahda palauschanâs us nejauschu gadijumu neainesa neneeka: pagahja wairak nekâ gads, un stibina palika arweenu wehl meerigi gulam sawâ alâ. Mas pamasam wina domas no tâs nowehrsâs, winsch ar neusmineto mihklu wairs nenodarbojâs katru deenu, kâ lihdsi schim, un zitas leetas sehka waldsinat wina garu. Wehdigais atgadijums ar tanti, wina mihlestiba us Ketiju, wina studijas, wina nahkamiba, wahrdu sakot, simts daschadas leetas peewehrsa sew wisu wina usmanibu, un sudraba stibina bij jau gandrihs aismirsta.

Te beidsot, 1813. gadâ pehdejâ pusê, nejauschs gadijums winam tomehr nahza talkâ, istabas noslehpuma sinâ atklaht swarigas leetas.

Peektâ nodala.

Ta pascha gada rudenî winsch pirmo reisi bija peedalijees pee lapsu medibam un winam pee tam bij usmaidijuse laime, noschaut diwas lapsas. Us wina wehleschanos abas lapsu galwas nodewa isbahschanai, un tad winsch tâs nolehma uskahrt sawâ istabâ kaminam pa abâm pusem.

Seena aif kamina nebija noklahta gobeleneem. Jau pirmak minetâ bilde karajâs taisni us seenas koka apschuwuma. Ari wisas zitas gobeleneem noklahtâs seenas bij apsistas ar koku tschetri pehdas augstu. Augstak tâs bij apmestas tikai kalkeem.

Artschibalds tagad sahka israudsitees weetu sawâm abâm lapsu galwam, galâ nolembams, tâs pakahrt drusku augstak, nekâ sneedsâs seenu koka apschuwums. Weenu galwu winsch peenagloja kamina kreisajâ pusê, pee kam nagla sausajâ kalkî eelihda weegli un labi; tagad winsch ruhpigi mehrodams usmekleja labajâ pusê peenahzigo weetu un sagatawojâs peestiprinat tur otru galwu. Tatschu schoreis nagla muhrî nelihda, un kad winsch to gribeja panahkt zaur stipraku siteenu, nagla saleezâs, ahmurs atsitâs pret seenu, un tai paschâ brihdi ari kaut kas parisam sawadi eeschkindejâs, gluschi tâ, it kâ tas buhtu atsitees pret metalu.

Tuwak apskatotees, winsch atrada, ka tai weetâ seenâ bij eestiprinata apala dselsis plahtite, zollus trihs zaurmehrâ. Lai pee nobalsinatâs seenas nekristu azis, ta bija nokrahsota ar baltu krahsu. Ko gan tas nosihmeja? Sehns panehma naglu un sahka ar to krahsu nokasit, gribedams pahrleezinatees, waj plahtite treescham no dselis waj no kahda zita metala; pee tam winsch atduhrâs us kahdu masu kustinamu mehliti, kahdas tâs mehdsi buht atslehgu zaurumeem preekschâ. Winsch to pabihdija sahnus, un nu aif tâs parahdijâs masa apalsch zauruminsch. Tagad Artschibalds eegruhda naglu zaurumâ un atrada, ka zaurums taisnâ linijâ eegahja seenâ un bija pat wehl dsilaks, nekâ ar naglu waretu sasneegt ta dibenu. Zik dsilsch tas ihsti bija, par to wareja spreest daschadi.

Tagad mums jaeedomajas, kâ winsch ar naglu rokâ stahw us krehsla un lausa galwu, puhledamees isdibinat, kahdam slepenam noluhkam schis paslehptais zaurums tur gan eetaisits? Pee tam winsch nejauschi pazel azis, un nu tâs sastopas ar wina glesnotâ sentscha aso skateenu. Senzis, kâ leekas, w'nu pa wisu scho laiku mehmi usluhkojis, un tikai aif nepahrspehjamu apstaklu waras tam naw eespehjams atwehrt luhpas un winam sazit, kas tagad darams. Un pastahwigi tas rahda ar pirkstu — ja, us ko gan? Nu, saprotams, tas rahda us alu grihdâ, un tomehr atkal ne us to ween, jo kad apskatas usmanigaki, tad jaatsihst, ka schis nupat seenâ atrastais zaurums ir taisnâs linijas widuspunkts starp rahdamâ pirksta galu un sudraba stibinas slehptuwi. Bes tam zaurums seenâ, tapat pehz azumehra spreeschot, atrodas trihs pehdas no rahdamâ pirksta un peezas pehdas no stibinas, tâ tad mihkla, kas slehpjas skaitlî 3 pahr skaitlî peezi (⅗) azumirklî ir usmineta, tâ ka tagad atleek tikai rihkotees pehz scheem aisrahdijumeem.

Artschibalds, ne masumu ustraukts, nolehza no krehsla, tatschu wisupirms winam eeschahwâs prahtâ apskatitees, waj abas durwis ari aisslehgtas kâ peenahkas. Tad winsch walgeem katstot un sirdij pukstot dewâs atpakal pee sawa noslehpuma. Wina fantasija winam istehloja wisdsihwakâs krahsâs wiswisadus brihnumus, un tomehr winam atkal pahrskrehja pahr kauleem aukstî drebuli, winam bija bail, ka noslehpums tomehr galu galâ nepahrwehrschas par seepju burbuli. Tatschu ne, kaut kam, kaut kahdam noslehpumam wajadseja sche buht, un tam tik preeksch wina, weenigi preeksch wina atkal bij par jaunu parahditees deenas gaismâ, — wina sentscha, schi sawadâ sera Tscharlsa noslehpumam, kura bilde tur karajâs pahr kaminu! Kas tik tas wareja buht par noslehpumu?

Waj warbuht kahds talismans, kahda grahmata par burwibas mahkslu, kas winam mahzitu pehz patikschanas pasust, padaritees neredsamam, us wehja spahrneem, domu ahtrumâ nosteigtees no weenas weetas us otru, kluht par ihstu garu sauzeju, kuram paklausa wisi pahrdabiskee spehki? . . . Trihzoschâm rokam winsch atbihdija sahnus ihso planku un iswilka sudraba stibinu no tâs slehptuwes; tad winsch uskahpa us krehslu un eebahsa maso daiktu zaurumâ, kas tant eegahja, it kâ taisni tam buhtu taisits. Pirms winsch to pastuhma tahlak, winsch us azumirkli apstahjâs.

Wisôs tamlihdsigôs stahstôs, kurus winsch bija lasijis, burwju mahkslu sinataji bija schis mahkslas noslehpumus eeguwuschi tik pret dahrgu mantu, proti, dodami par teem sawas dwehseles. Tak waj nu Artschibalds tizeja, ka winam nedraud it nekahdas breesmas, waj ari winsch bij apnehmees schim breesmam, lai tâs buhtu kahdas buhdamas, droschi stahtees pretim, — kas to nu lai issina, tikai winsch dsiki atnehma elpu, sakneeba zeeschi luhpas un eebahsa stibinu droschu roku zaurumâ pilnigi. Zaurumâ eespeeschotees stibina sahka lehnam greestees rinkî, tai laikam tur bij jaeet pa tahdu paschu skruhwei lihdsigu zelu, kahda ta bija pate. Ta eewijâs zaurumâ kâ kahda tschuhska, tâ ka beigâs no tâs atradâs ahrpusê wairs tikai kahdi pahra zollu. Jaunalam droschsirdigajam aisleegtu noslehpumu pehtneekam to joprojam speeschot dsilaki, zauruma eekscheenê likâs kaut kas paspruhkam walâ. Tai paschâ azumirklî atskaneja ari kahds sawads troksnis, tâ ka winsch newilus atskatijâs atpakal pahr kreiso plezu.

Bet kas tad gan bija notizis ar kaminu? Kâ likâs, tad no ta wisa labâ puse gandrihs weselu pehdu bija pawirsijusês us preekschu, kurpretim kreisâ puse tik pat tahlu eeslihdejuse seenâ. Tatschu ne-eewehrojot wisu to, uguns kaminâ dega joprojam meerigi tahlak. Pirmajâ azumirklî Artschibalds bija tais domâs, ka kamins nupat gahsisees kopâ, tatschu no pirmâ pahrsteiguma attapees un leetu tuwak ismeklejis, — winsch atrada, ka wiss kamins bij us kustoschas grihdas — apalas dselsis lipas. Sudraba stibina bij aisskahruse atsperi, kas scho mechanismu eekustinaja un laida darbâ, un tai weetâ, kur lihdsi schim likâs esam zeeta, nepalama seena, parahdijâs ee-eja. Artschibalds nolahpa no krehsla, un winam bes kahdâm leelâm puhlem isdewâs kamina labo pusi beesgan tahlu pawilkt us preekschu, tâ ka pa zaurumu seenâ bija redsama kahda ala. Zik dsila ta bija, tas azumirklî nebija noteizams. Sawads sauss gaiss pluhda winam no tâs pretî un ta isskatijâs loti tumscha.

Artschibalds us azumirkli istruhkâs, jo bija tatschu galu galâ tikai sehns un dsihwoja tahdâ laikâ, kad stahstus par gareem un kehmeem neusskatija wis weenigi par wezu seewu tenkam, kâ muhsu deenâs. Tatschu winam bija reti stingrs prahts, un tâ ka winsch nu reis bija nonehmees

kas neprasa no walbibas naudu, bet prasa tik leelaku brihwibu preeksch paschu rihzibas, un ari taisnaku nastu isdalischanu, kâ par peem. zeku leetâ.

Lai zik patihkami tas ari buhtu, dabut no monopola eenahkumeem kahdu dalu preeksch muhsu laukfaimneezibas wajadsibam, tad tomehr jaatsihst, ka us to newaram zeret. No schi stahwokka leetu apluhkojot, gan ja-atsihst, ka Jendes kunga padomam ir saws pamats. Elementar-isglihtibu pawairot waretu, kâ K. kgs usrahdijis, zaur mahzibas laika pagarinaschanu us zeturto seemu, un tas lihdsetu schim mehrkim wairak, nekâ draudses skolas un diwklasigas ministrijas skolas, kuras tad waretu pahrwehrst laukfaimneezibas skolâs. (Neteek jau ari prasits, lai wisas draudses skolas pahrwehrstu par semkopibas skolam, bet tikai pa apgabaleem.) Pehdejais pahrgrosijums nenoleedsami nahktu muhsu laukfaimneezibas pazelschanai par labu.

Paturot azis augschmineto prinzipu (t. i. neprasit no walbibas naudas, waj prasit tâs loti maf, pehz laukfaimneezibas skolu projekta swarigakee no muhsu komitejam apspreeschamee jautajumi paleek kredits un zeli. Kredita sinâ muhsu awisê jau bijuschi daschi usrahdijumi. Bet waretu eet wehl tahlak. Waretu dibinat preeksch Baltijas gubernam kahdas patstahwigas Kreewu semneeku bankas nodalas, kas, pabalstidamâs us weetejeem finansu spehkeem, aisdotu us lauzeneeku gruntsgabaleem pret lehteem prozenteem leelakas summas, nekâ tagadejâs semes kredit-beedribas, kuras ari zaur sawu organisaziju ir pahrak weenpusigas. Tagad pastahwoschâs walsts krahjkases muhsu gubernâs waretu saweenot ar mineto bankas eestahdi. Un kas sihmejas us zeleem, tad schai sinâ pee muhsu masgruntneekeem gan buhs tik weena balss.

Eekschseme.

Mahzitaja prahwa. Scha g. 17. oktobri Rigas apgabalteesas 2. kriminalnodalas sehdê Walkâ isteesaja prahwu pret bijuscho Alukfnes un Seltina draudses mahzitaju Adolfu Plahmschu. Schorelf mahzitajs Plahmschs bij apsuhdsets par pareistizigu spersonu eeswehtischanu, pee-laischanu pee deewgalda un laulaschanu (us s. l. 193., 194[1]. un 1576. p. pamata). Apsuhdseto Plahmschu aisstahweja swehrinats adwokats G. f. Broeckers no Jurjewas. Leetu isteesaja pee slehgtâm durwim. Mahzitajs Plahmschs, us agrakâ teesas spreeduma pamata, sch. g. sahkumâ jau bija atstahdinats no amata. Schorelf apgabalteesa nospreeda winam, kopâ ar agrako spreedumu, to pa-schu sodu — atzelschanu no amata.

—ds.

Pasinojums sirgu audsetajeem. Zaur scho teek sinams darits, ka 27. oktobri 1902. g. pulksten 10 no rihta Sigulbas pils muischâ tiks notureta kumeku isstahde preeksch kumeleem, kuri radijuschees 1901. un 1902. gadôs.

Krona sirgu audsinatawas wirswalde preeksch isstahdes atwehlejuse 100 r. naudâ, 1 sudraba, 2 bronsa medalus un 3 usslawas rakstus, kuri tiks isdaliti par labakeem atsihteem kumeleem. Wehlejams buhtu, ka lihds ar kumeleem tiktu atwestas ari winu mahtes.

Tat paschâ deenâ tiks isdarita ari kehwu apstempeleschana preeksch Sigulbas, Krimulbas, Allaschu un Lehdurgas-Turaidas draudsem; tadehl teek kehwu ihpaschneeki usaizinati, sawas kehwes minetâ deenâ atwest.

Sigulbas pils muischâ, 16. okt. 1902. g.

Knass N. Kropotkins.

No Mahlpils. Tâ ka schint pawasari nomira muhsu ilggadejais kesteris un draudses skolotajs P. Treumana kgs, tad bij wajadsigs isswehlet jaunu skolotaju. Daschadu eemeslu dehl notika wairak wehleschanu, pawisam tschetras, par kuràm wairak laikrakstôs rakstits, daschôs pat greisi. Tâ ka Mahlpileeschi, neskatidamees us algas augstumu, wehlejâs tikai dabut kreetnu skolotaju, un tahdu ari dabujuschi (Kaspara kgu no Krapes), tad par to sewischki japateizas muhsu basnizas preekschneekam, mahzitajam un dascheem semneeku konwenta delegateem, kuri netaupija nekahdus puhlinus, lai dabutu kreetnu audsinataju un darbineeku sawâ draudsê.

Gs.

No Zeswaines. Kas lihds pagahjuscham rudenim schejeenes draudses skolu nebij apmeklejis un tagad tur weselu gadu naw bijis, tagad eeedams ne masum brihnsees par pahrwehrschanos. Isbijuscho skolotaju F. Sch. kungu draudse maf zeenija. To peerahdija tas, ka skola stahweja gandrihs tuksha no behrneem. Sch. pehrnajâ rudent aisgahja. Wina weetâ draudse peenehma jaunu skolotaju, J. Saujina kungu. Pehdejais gada laikâ eemontojis usilzibu, to peerahda tagadejais skolenu skaits, kursch sneedsas pahri par 60. Pehrn oktobri skolenu bij apaksch 10. Daudsi wehlas, kaut skolotajs joprojam waretu dot zereto gaismu; winsch tagad war teeschàm peelikt wisus sawus spehkus pee jaunàs pa-audses prahta un un tikumibas audsinaschanas. Par algu un darba dau-dsumu tagad nemar schehlatees. Pirmâ, pehz tagadejâ skolenu skaita, sneedsas pahri 600 rubleem. Par otro skolotaju ir draudses kesteris A. Dauguka tehws, kursch muhsu draudses skolâ strahdajis pahri par 30 gadeem.

Wirans.

No Drabuscheem. (Araischu dr.) Schis pagasts pastahw no septineem saweenoteem pagasteem. Amatu wihru wehleschanas gaidijàm ar leelu intereſi, un tàs pagahja kahrtigi. Lihds schim, 12 gadus no weetas, wadijâ pagasta liktenl pag. wezakais J. Pawasara kgs. Sawâ ilgâ darbibâ tas eeguwis wisu pagastinu atsinibu. Pagasta darbiba wadijusês labâ kahrtibâ, par ko Augstâ Waldiba pasneedsa winam sudraba medali. Pateizotees wina wadibai, saweenotee pagasti issargajâs no partiju kildam, un drihs wisi jutàs kâ sawâs mahjâs. Ari skolu labâ winsch weenmehr teizis labu wahrdu, un ir daudsi kas pahrlabots. Ja tas wehleschanas deenâ neatteiktos, tad droschi bij gaidams, ka to eewehletu wehl us trim gadeem. Tagad eewehleja par pagasta wezako bijuscho Spahres pag. wezako P. Zepurites kgu. Jaunais wezakais jau no agrakeem amata laikeem pasihstams kâ stingrs sawa amata ispilditajs, isglihtibas zeeitajs un weizinatajs. Ari ziti amata wihri isswehleti kreetni, apsinigi wihri. Tagad skaidri sinam, ka pagastu groschi atrodas stingrâs, saprahtigâs rokâs.

Andr.

No Skujenes. 17. oktobri sch. g. pee mums bija pagasta amata wihru wehleschanas. Pirms wehleschanu atklahschanas rakstwedis Lahtscha kgs swinigi nolasija muhsu Kunga un Keisara wahrdus, ar kureem Wina Majestate 1. septembri sch. g. Kurskâ usrunaja sapulzetos pagasta wezakos un sahdschu preekschneekus. — Par pagasta wezako eewehleja lihdschinejo R. Breescha kgu, kursch pasihstams kâ kreetns un besparteijigs amata wihrs. Jo dauds pateizibas mehs ari esam parahdâ rakstwedim L. kgam par pagasta leetu teizamu wadischanu. Sche war redset, zik derigs ir pagastam isglihtots rakstwedis. (L. kgs ir Baltijas skolotaju seminara audseknis.) Winu redsam katra wispahriga darba preekschgalâ. Pateizotees rakstwedim, pee mums dibinatas apdroschinaschanas beedriba un besmaksas biblioteka. Milsu darbu prasija kahrtibas eeweschana Pils-Skujenes, Kaiwes, Leimanu un Eschu pagastôs, kuru rakstweschi administratiwâ zelâ tika atzelti no amata. Tagad minetee pagasti saweenoti weenâ ar nosaukumu Skujenes. Bes tam muhsu rakstwedim bij usstizeta rehkinu nokahrtoschana ari pahra kaiminu pagastôs. Waldiba ari atsinusi L. kga nopelnus un to apbalwojuse medalam. Tapat Skujenes pagasta weetneeku pulks 30. septembri sch. g., weenbalsigi nospreesdams rakstwescha algu us 835 rbl., ar atsinibu mineja L. kga puhlinus pagasta sabeedribas labâ. Kâ kuriosu waretu peeminet, ka schehlt bij noskatitees kahda pagasta wezakâ amata kandidatâ, kursch jau wairak mehneschus gan pa krogeem, gan pa tirgeem bij saejojis sew balsis, bet wehleschanâs iskrita zauri. Maks kreetni eekritees, un kahrotais amats ari wehjâ!

A.

No Jelgawas. Rigas Latweeschu teatra waronu lomu tehlotaja Julija Wahrnas-Skaidrites kdse, kura bes schaubam eeskatama par Jelgawas publikas mihluli, weesosees zitu swehtdeenu, 27. oktobri, kâ „Lenore“ us Adolfa Allunana skatuwes schejeenes Wahzu Amatn. beedribâ. Schi wehsts eepreezinàs droschi godatàs weeschnas daudsos zeenitajus, jo wairak jau tamdehl, ka Wahrnai-Skaidrites kdsei sewischki „Lenores“ lomâ isdewiba, sawas bagatâs dahwanas parahdit no wairakàm pusem.

—s.

Leepaja. Par pilsehtas padomneeku eewehletais A. Schneiders, kâ sino, no gubernas waldes schai amatâ apstiprinats.

No Saldus. 19. un 20. oktobri muhsu Sabraudsigâ Beedriba noswineja sawus 14-gadu pastahweschanas swehtkus. Pirmajâ wakarâ israhdija Febro'a joku lugu „Jaunais dakteris“, un otrâ wakarâ — L. Fuldas skatu lugu „Wehrdsene“. Pirmais wakars bij apmeklets loti wahji, kam par zehloni peeleekams leetainais un wehjainais laiks; otrs wakars bij apmeklets jau labaki. Kopspehle noriſinajâs loti jauki. Nahkamu swehtdeen, 27. oktobri, beedriba sarihkos besmaksas preekschlasijumu wakaru Saldû, sawâ sahlê. Mums, Saldeneekeem, japateizas Beedribai, kura mums tahdus isrihkojumus un preekschnesumus sagahdâ.

Saldenecks.

No Sezes. Sezes draudses Semkopibas beedriba noswineja nupat plaujas swehtkus. Starp daschadeem jautajumeem, kas stahweja us swehtku deenas programas, wisleelako klausitaju wehribu us sewi greesa pirmais: kâ uslabot muhsu semkopibu? Us scho jautajumu atbildedams, skolotajs J. kungs paskaidroja — dibinadamees us gudru wihru nowehrojumeem — ka seme, schi muhsu wisu mahte, turpmak wairs nebuhs tik dewiga pret saweem behrneem, bet isdaschot weenumehr masak un masak labibas un sahli, kamehr beidsot pawisam miteschotees tos apgahdat. Schis jaunàs domas pazehla dsilas skumjas pee swehtku drehbês tehrpuschas publikas. Ko lihds nu wairs tahlak pahrspreest par grahmatu un laikrakstu nosihmi preeksch semkopjeem, ko domat pee razionelas saimneezibas, kam wehl pahrrunat par wisnoderigakàm semkopibas maschinàm, kahda nosihme atleek nu wehl bischkopibai — schee jautajumi ari stahweja us programas — kad semkopiba naw wairs uslabojama . . . . Gan radàs starp klausitajeem scho domu sihwi pretineeki, bet J. kungs, apsihmedams tahdus par sawas personas aisskahrejeem un mineto autoritatu nezeenitajeem, ne par matu neatkahpâs no saweem eeskateem, kureem ari beidsot publikas leelâ dala, skali rokâs plaukschkinadama, israhdija sawu peekrischanu.

s.

Wentspils-Kuldigas 2. eezirkna meerteesnesis, kura kamera atrodas Saldû, dabujis us mehnesi atwalinajumu. Sehdes sahksees 15. nowembri.

Dwinska. Ari te tuwojas domneeku wehleschanas. Apstiprinatu balsu teesibas ir 328 personam, eestahdem, sabeedribam un kompanijam; isswehlamo domneeku skaits ir 36; paschàm wehleschanam janoteek nahkamâ gada 15. janwari. Pehz tautibam un tizibam Dwinska ir ihsta starptautiska pilsehta, kapehz tad sche ir wairak partijas: Kreewu, Weztizibneeku, Polu un Wahzeeschu. Weztizibneekeem ir ap 80 balsu, Wahzeescheem — ap 60, pahrejàs peeder Kreeweem un Poleem, kas turas kopâ, kamehr Weztizibneeki un Wahzeeschi sastahdijuschi atsewischkas partijas. Islikees brihnischkigi, ka te naw neweenas Latweeschu partijas, jo Dwinska ir tatschu wehl Latweeschu apdsihwotâ semes dalâ un stahw puslihds tuwu Latweeschu zentreem. Leeta luhk ta, ka ari te, kâ wisur Latwijâ, kahrtlu-wahzeetiba seed pilnôs seedôs, un tapehz ari minetâ Wahzu partijâ dsimtu Wahzeeschu nebuhs dauds, wiss leelums turpretim pilnigi waj pusê pahrwahzoti Latweeschi. Tautiskàs apsinas te wehl neredf mostamees, taisni otradi — te sako tautas brahlu niziinaschana. Redsês, waj warbuht ar wehleschanam te neradisees kahda pahrmaina us labo pusi.

Celn.

Peterburga. Par pagahjuscho swehtdeen pilsehtas nama sahlê no Peterburgas Latweeschu labd. beedribas dahmam isrihkoto basaru, konzertu un daschadàm ispreezaschanam, weetejee laikraksti, tà Kreewu kâ Wahzu, pilni usslawas. Wisi sarihkojumi bijuschi origineli un peewilzigi sastahditi. Sewischku wehribu us sewi greesuschi ari schorelf (schis bija otrais tahds sarihkojums pilsehtas nama sahlê) Latweeschu tautiskee eerihkojumi, winu dsihwoklis, winu tautiskee ehdeeni, staks, skahba putra ꝛc., apkalpotajas tautiskôs apgehrbôs u. t. t. Konzertâ peedalijuschees dauds augsti mahkslineeki, daschi Keisariskâ galma teatra spehki, un ziti. Schehl tikai bijis, ka konzertâ truhzis pawisam Latweeschu tautas dseesmu. Publikas tad ari bijis wisai dauds. No wisa ta jadomâ, ka labdarigâs beedribas eenahkumi buhs par eewehrojamu grasi pawairojuschees. Wisa scha isrihkojuma wadítaja, kura godam minama, bijuse O. Rahwina kdse.

— Gwardijas korpusa komandeers, gwardijas kawalerijat peeskaitits generaladjutants, Wina Keisariskâ Augstiba Leelkn̄ass Pawels Aleksandrowitschs, us Wisaugstaku pawehli no 14. oktobra, isslehgts no deenasta.

(Wald. W.)

Blagoweschtschenskâ tschetras telegrafistes par to duhschibu, ko tàs parahdijuschas pa Kineeschu nemeeru laiku, stahditas preekschâ apdahwinaschanai ar selta medaleem ar usrakstu „par duhschibu“.

Semkopibas departaments isdewis sistematisku katalogu par saweem isdoteem raksteem un issuhta to us wehleschanos wiseem interesenteem par brihwu.

Leischu laikrakstu esot nodomats isdot Peterburgâ, tà atkal „Düna-Ztg“ nahk klajâ ar jaunu pasinojumu muhsu preses leetâs. Tahdu sinu wina esot sanehmuse no galwas pilsehtas. Jauno laikrakstu nodomajot isdot „Peterburgas Awischu“ isdewejs un redaktors O. Rahwina kgs.

Ahrseme.

Wahzija. Wahzu keisara otrs dehls, prinzis Eitels-Friedrichs, nupat imatrikulejees Bonnas augstskolâ, kur jau studê wina wezakais brahlis, kronprinzis Friedrichs-Wilhelms.

Weens no brihwprahtigâs partijas dibinatajeem un wadoneem, pasihstamais parlamenta darbineeks Rikerts, nupat nomiris. Rikerts bija pehdejais no brihwprahtigâs partijas pirmajeem wadoneem; pehz tam, kad ziti schâs partijas eewehrojamee wadoni bija miruschi, Rikerts tagad wairak gadus bija winas galwenais waditajs un rihkotajs. Rikerts bija weens no teem, kas wairak gadu atpakal, kad leelâ Wahzu nazionalliberalu partija Benigsena wadibâ arween wairak sahka wilkt Bismarka walgu, lihds ar dascheem ziteem wadoneem atkrita no nazionalliberaleem un dibinaja jaunu liberalu partiju — tà saukto brihwprahtigo, kura tad ari wairak turejusês us kreiso pusi un daschâ sinâ tuwojusês sozialisteem. Tagad nu abas schis partijas saudejuschas sawus wezos, eewehrojamos wadonus: daschus mehneschus atpakal nomira Benigsens un tagad — Rikerts.

Anglija. Iru tautas weetneeki, skaitâ ap 70 wihru, aisbraukuschi no Londonas prom us mahjam, atmesdami wisam parlamentam un parlamenta darbeem ar roku, atstahdami tikai 10—12 wihru Londonâ, kuri lai noskatitos un dotu sinas par to, kas wehl parlamentâ noteek. Angli nu grosa galwas, bet neteek tomehr gudri, kâ ihsti schahda Iru tautas aisstahwju istureschanâs tulkojama: waj Iri, dusmodamees, ka winu wajadsibas un wehleschanâs neteek nebuht eewehrotas, sahkuschi weenkahrschi streikot, jeb waj winu pasuschana no Londonas stahw kahdâ sakarâ ar waldibas pawehli, kura aisleedf Irijâ eerotschu eeweschanu. Angleem pa leelakai dalai tahdas domas, ka Ireem naw schorelf labais aif ahdas un ka tur wispahri gatawojas kas nopeetns pret Angliju.

Warbuht Anglu aisdomas gluschi weltigas un nedibinatas; bet leeta ta, ka Angleem pascheem naw skaidra apsina, sihmejotees us winu istureschanos pret Ireem. Tâ ari sche redsama sakama wahrda pateesiba: kas wainigs, tas bailigs.

Pa keisara Wilhelma zeemoschanâs laiku pee kehnina Edwarda Sendringhamâ ari ministru preekschneeks, lords Balfurs, duhschot kehnina familijas weesis un pastahwigi atradischotees kehnina tuwumâ. Tâ tad tur katrâ sinâ atkal sagaidama Anglijas un Wahzijas draudsibas labâ jauna tschukſteschana un tschabinaschana. Wahzu tautai schahda draudsiga tschukstinaschana, kâ protams, nebuht naw pa prahtam, jo tai naw itin nekahdu simpatiju preeksch Anglijas un Angleem.

Seemel-Amerikas Sabeedrotâs Walstis. Bijuschais Transwalas walsts sekretars Reizs tizis schinis deenâs peenemts no presidenta Ruswelta, kursch wehl arweenu slimojot ar sadausito kahju. Reizs pee tam pastahsta schahdu, pee peenemschanas notikuschu gadijumu: Reizs bijis panehmis sew lihdsa pee presidenta Buhru komandantu Di-Toitu, kas kara sahkumâ no kahdas sprahgstoschas leelgabalu bumbas tizis eewainots 28 weetâs, bet tomehr palizis

---

schai leetâ panahkt skaidribu, tad ari nekahwâs no tam atturetees zaur nekahdeem kawekleem, — un lai tur notiktu kas notikdams!

Tomehr bes swezes nebij eespehjams noslehpumaino alu ismeklet tuwaki. Artschibalds eenesa no koridora lukturi, aisdedsinaja swezi, isspeedàs zaurumam zauri un atradàs tagad tahdâ kâ welwetâ gangî, taisni aif kamina uguns, kuras stitumu winsch wareja sajust, usleekot roku us keegeleem kamina seenas pusê. Gangis, kas seenas eekscheenê pagreesàs us kreiso pusi, bija pehdas seschas augsts un pehdas diwas un pusi plats. Artschibalds pa to wareja staigat pilnigi swabadi. Tatschu wina pirmàs ruhpes bija: jo smalki apskatit kustinamâ kamina mechanismu. Tas bija, lai gan weenkahrschs, tatschu loti atjautigi isdomats, un wisas ta dalas, kas nahza weena ar otru sakarâ, bija tik ruhpigi un apsinigi isstrahdatas, ka ari wehl tagad, pehz tikdauds gadeem, darbojàs tik pat droschi un weegli, kâ, domajams, bija darbojuschâs senak.

Masuleet eesmehrejis skruhwju enges ar sawu slinschu ellu, Artschibalds redseja, ka kamina smagàs dalas atwehràs un slehdsàs tik pat klusu un weegli, kâ wina pascha schokla kauli. Eebahschot sudraba stibinu kahdâ zaurumâ kamina eekscheenê, kas bij atwerams un aisdarams gluschi tapat kâ no ahreenes. Zaur kamina wairakkahrteju atwehrschanu un aiswehrschanu pahrleezinajees, ka mechanisms atrodas wislabakâ kahrtibâ, Artschibalds stibinu eebahsa kabatâ, aiswilka klustinam kaminu aif sewis zeeti un dewàs tagad, ar swezi rokâ, pa gangi us preekschu.

Nogahjis kahdus desmit solus, winsch atduhràs pret seenu, kas stahweja taisnâ lenkî ar gangi, pa kuru winsch bija nahzis. Apskatidamees usmanigi ap sinhri, winsch seenâ sew par jo leelu brihnumu eeraudsija smagas, tumschas, dselsi apkaltas durwis, kuras, ar slehdseni atslehgas zaurumâ, stahweja puswiru walâ, gluschi tà, it kâ pa tàm nupat kahds buhtu isnahzis ahrâ, tak steigdamees peemirsis tàs aisslehgt. Artschibalds atwehra durwis walâ lihds galam; tàs werot tschihksteja, un no gaisa strahwas swezes leesma sahka raustitees, tà ka Artschibaldam azumirkli islikâs, it ka swezchàs telpas dibenâ lehkatu daschdaschadas spozigas ehnas. Tatschu tuhlin winsch jau ari bija pahrkahpis pahr telpas sleegsni un atradàs pee mehrka.

Eesahkumâ Artschibalds wareja saredset deesgan maf, tatschu drihs ween redseja, ka atrodas leelâ istabâ, pee kam it nekâ newareja isprast, kâ tahda sche pawisam wareja buht. Tatschu usmanigais lasitajs jau sinàs, us kuru pusi schi istaba bija meklejama, proti, tai noslehpumainajâ, neispehtitajâ weetâ, starp tumschô pagalminu un sinamo istabu pils rihta pusê. Usmanigi us preekschu taustidamees, Artschibalds tagad atraba kahdu pee seenas peestiprinatu weztnodes lukturi, kurâ eebahsa sawu swezi. Tikai tagad winam bij eespehjams istabâ skaidri saredset preekschmetus. Istaba, plascha un deesgan augsta telpa, bij eerihkota tik sawadi un ar tahdu druhmu krahschnumu, kâ neweena zita wisâ pilî. Welwetee greesti atbalstijâs us resneem osola pihlareem; grihda bija no gludinata marmora: seenas nebija noklahtas gobeleneem, bet apkahrtas uhdenskrahsâs glesnotàm figuram dobiskâ leelumâ, un schis glesnas, zik winsch azumirklî saprata, israhdija kahdu breesmigu garu-saukschanas skatu. Istabas weenâ kaktâ bija salikti daschadi selta un sudraba trauki. Tà tad sche tika usglabatas gimenes dahrgàs mantas, kuras mantojuma kahrtibâ pahrgahja no weena auguma us otru un jau kopsch dauds, dauds gadeem natureja par sudubschàm politisku julu un nemeeru laikôs. Skapis bija no melna koka un isrotats perlmutra isgreesumeem, tapat ari leels apaksch galda istabas widû. Kahdâ eegrobê, skapjam pretî, latstijàs pilnigs bruninecku uswalks no sirschpadsaitu gabusumena, un istabas gaiss bija tik sauss, ka us gludo brunu wirsas nebija ne masakâs ruhsas sihmites, kaut gan tàs, tapat kâ katrs zits preekschmets schinî istabâ, bij apklahts plahnu putekku kahrtu. Skapjam pa kreiso roku, dsilkâ eegrobê, stahweja gulta ar israkstitu segu un smageem sihda preekschkareem. Us galda stahweja leels pulks papiru un pergamentu, daschi saseeti wihstokkôs, daschi tapat samesti zits zaur zitu. Weens pergaments stahweja us galda attihts walâ, us ta spalwa un weznodes tintes pudele blakus; us galbina pee gultas stahweja selta, ar emalju klahta schnauzamàs tabakas dose ar atleektu wahku, kurâ bes schaubam atradàs wehl kahds masuminsch tabakas atleeku no karala Dschordscha II. laikeem.

Domâs eegrimis, Artschibalds mehmi noskatijàs us wisàm schim leetam. Redsams, ka preeksch augumu augumeem schis istabas eedsihwotajs to bija peepeschi atstahjis, un no ta laika neweens pats zilweks nebija wairs ee-elpojis scho sawado sauso gaisu; wisi schee preekschmeti bija palikuschi neaistikti un meerigi stahwam katrs sawâ weetâ. Un tagad Artschibalds bija scho klusumu pahrtrauzis! Stingais meers domâs nogrimuscho Artschibaldu speestin nospeeda. Kapehz gan schis noslehpums bija nodots aismirstibai? Un kapehz gan liktenis bij israudsijis winu par schi noslehpuma atklahjeju? Un kahdâ kahrtâ gan lai winsch to isleeto sawâ labâ? „Katrâ sinâ,“ sehns pats pee sewis sazija, „schis noslehpums tagad peeder man un paliks ari mans, un droschi ween reis peenahks laiks, kad mareschu no ta eeguht kahdu labumu.“ Winsch sajuta, ka tas winam nahkamibâ peeschkirs waru, droschu stahwokli un bagatibu. Winsch lepni isslehja kruhtis, schis atgadijums winu darija par Malmesonu dsimtes ihsto pehzteji. Liktenis winu schahdâ noslehpumainâ kahrtâ bij isredsejis preeksch tam, lai winsch zeenigi stahtos blakus teem wezâs kronikâs un teiksmâs minetajeem Malmesoneem, kuri zaur schis istabas noslehpumu bij eeguwuschi garu sauzeju slawu. Tagad winsch, Artschibalds, jau wareja skaititees par lozekli winu eewehrojamâ sabeedribâ!

Bet waj tad burwibai pateesi bija tahda wara, kahdu winsch ne pawisam nespehja eedomatees? Waj tas maf wareja buht, ka tagad, schint azumirkli, schee wezee garu sauzeji usturejàs schint telpâ neredsami un wareja winu waizat, ar kahdu teesibu winsch eespeedees eekschâ scheit — winu slepenajâ mitekli?

Nobarbodamees schahdàm domam, sehns lehnam dewàs us preekschu, usmesdams azis drihs schur, drihs tur, kad winam peepeschi no schausmam mati sazehlàs stahwu. Istabas tumschakajâ kaktâ winsch eeraudsija kahda zilweka notehlu, kas stihwi un klusi winam tuwojàs. Tiklihds winsch apstahjàs, ari schis tehls pallka stahwam un, kâ likàs, noskatijàs us winu tahdàm paschàm isbailu pilnàm azim, kâ winsch us tehlu. Tas nebija nekahds redses mahneklis: tehls bija skaidri saredsams, tikai ta gihmi newareja lahgâ redset, jo us to krita ehna. Tomehr — kahda dsihwa, zilweku dsimumam peederiga buhtne gan wareja peemist schint istabâ, kas seschdesmit gadus ilgi bija stahwejuse aisslehgta?

Tatschu muhsu Artschibaldam, wehl ne pilnus tschetrpadsmit gadus wezam sehnam, bija teeschàm tahda duhscha, ka pat wihram par to nebuhtu bijis jakaunas. Lai gan winsch ar wisu sirdi un prahtu, kâ tas saprotams pats par sewi, wehlejàs no schejeenes steigtees projam tik ahtri, zik ween eespehjams, winsch tomehr drascheem sokeem dewàs us preekschu, lai apskatitu beedinataju tehlu tuwaki. Un redsi, tehls galu galâ israhdijàs par wina pascha notehlu leelâ spogulî, kuru winsch tumsâ un aif ustraukuma tuhlin nebija eeraudsijis. Schi peepeschâ juhtu pahrmaina bija tik spehja, ka duhschigajam sehnam sahka pat trihzet zeli; winsch peegruhdàs pee kahda preekschmeta, sahka streipulot, nokrita gar semi un atsitàs ar peeri pret kahdu wezâ skapja stuhri. Tatschu jau nahkamajâ azumirkli winsch bija atkal us kahjam, — tikai wina peere asinoja un winu pahrnehma tahds sawads reibonis. Ari sweze patlaban taisijàs isdsist, tà tad bija laiks, nobeigt istabas pirmo apzeemojumu un apskatischanu. Winsch panehma swezi no istabas seenas luktura, isgahja pa durwim, dewàs pa gangi us preekschu un eebahsa sudraba stibinu sinamajâ zaurumâ. Kamins sagreesàs bes jebkahda troksch̄na, winsch aisſweeda swezes galu projam un parahdijàs atkal deenas gaismâ. Pirmais, ko wina wehl apschilbuschàs azis eeraudsija, bija Ketija Betldaun. Panemot no koridora swezi, winsch gan laikam bij aismirsis aif sewis atkal aisslehgt durwis. Wina stahweja pee loga, usgreesuse winam muguru un, kâ likàs, ar roku mahdama dewa kahdam ahrâ sihmi.

(Turpmak wehl.)

Sihkumi.

Aforismi is de la Roschfukô raksteem. *,* Wisi kaudis suhdsas par wahju atminu, tikai neweens pats par wahju sapraschanu.

, Kas pasihst sawu sapraschanu, tahds ne arweenu pasihst sawu sirdi: ta daschu labu reisi welk pahr rehkinu strihpu . . .

, Sapraschana ween newar ilgi spehlet sirds lomu.

, Ne ar ko zilweki naw tik dewigi, kâ ar labeem padomeem.

, Jo dedsigaki kahds mihl, jo weeglaki wina mihlestiba pahrwehrschas eenaidâ.

, Zilwekam pasaulê buhtu maf preeka, ja winsch neprastu pats sew glaimot.

, Tik pat leelâ mehrâ kâ daba leelam garam peeschkihruse dahwanu, nedauds wahrdôs issazit dauds, ta masu garu apdalwojuse ar otradu jauku ihpaschibu: dauds wahrdôs neissazit neneeka.

, Pasaule deeschaki apkar wainageem nopelnu masku — newis nopelnu paschu.

, Gekiba, gekiba muhs pawada wisôs muhscha laikmetôs. Ja kahds pasaulei rahdas gudrs esam, tas isskaidrojas ar to, ka wina gekibas peemehrotas ta wezumam, stahwoklam un lihdsekleem.

, Tikai rets zilweks prot mahkslu, buht wezs.

Tedsahns.

dsihwos, iswefelojees un wehlaki sihnijees atkal pret Angleem. Scho waroni, kas ari tagad bijis gehrbees Buhru mundeeri, Reizs stahdijis ari presidentam preekschâ. Bet isnahkot no presidenta kabineta, tikai nejauschi gadijees, ka preekschistabâ radees gaidot sawu rindu us preekschâ stahdischanos jaunais Anglu wehstneeks Herberts lihds ar pawadoneem. Tee wisi aplam isplehtuschi azis, eeraudsidami isnahkam no presidenta kabineta pilnâ uniformâ gehrbuschos Buhru komandantu. Presidentam Ruswelitam, ka redsams, nemas naw bijis wajadsigs pee Buhru peenemschanas Anglu wehstneeka widutajibas, bes kuras Berlines kungi nedrihksteja neka darit.

Serbija. Serbijâ, kur jau tâ leelâ naudas truhkums un finansu stahwoklis wispahrt tik leelâ mehrâ saschkobijees, ka waldibai negrib un negrib isdotees ar jauna aisnehmuma realisieschanu, gadijusês tagad jauna likſta. Proti, Belgrades rentejâ ukeets 150,000 franku leelas istruhkums. Summa gan nebuhtu sewischki leela, bet tahdeem tukschineekeem, kahdi tagad Belgrades waldibas kungi, tas tomehr stipri nepatihkams sirteens.

Kina. Angli tagad iskaulejuschees no Kinas tahdu priwilegiju, ka us preekschu, kad kahdi Anglu misionari tiks atkal no Kineescheem nosisti, tad galwas nozehrtamas neween peekertajeem slepkawam, bet ari to apgabalu preekschneekeem, kuru pahrwaldamâ apgabalâ slepkawiba notikuse. Ar schahdas priwilegijas leetoschanu Angli sawu eespaidu Kinâ nepawairos.

Riga.

Rigas Latweeschu teatrî israhdîs schowakar pirmoreisi Ludwiga Fuldas tschetrzehleenu joku lugu „Jaunibas draugi“ — latwiski no Luises Skujeneek. — Sahkums plkst. $8^{1}/_{4}$ wakarâ.

Rigas Latweeschu Beedribâ riht, 24. oktobrî buhs jautajumu isskaidroschanas wakars. Lasis studenis Waits par Somu rakstneezibas pagahtni un tagadni, un studenis Kupinskis par grehku pluhdeem un winu geologiskeem zehloneem. Isskaidros jautajumus: „Ko sauz par etiku wispahrigi un par ahrstneezibas etiku sewischki?“ un „Waj Eiropeeschi sawâs kolonijâs rihkojas nesawtigi?“ Wakaru wadîs studenis K. Timuschka un pee jautajumu isskaidroschanas peedalisees Dr. med. K. Leepinsch un stud. H. Zelminsch. Sahkums taisni plkst. $^{1}/_{2}9$ wakarâ.

Paskaidrojums. Schâ gada „Rigas Awises“ 79. nummurâ sem uzraksta „No mironeem usszehlusês“ bija sinojis par kahdu Annu Kruhsi, kura tika no V. eezirkna meerteesnescha nosodita ar diweem mehnescheem zeetuma un naudas sodu, par blehdibu, isdaritu palihdsibas un behru kasê „Seeds“. Tagad israhdijees, ka bes noteesatâs ir wehl kahda Anna Kruhse, pehz amata schuweja, kura dsihwo Romanowa eelâ Nr. 32, dz. 9, un ari ir beedrene „Seeba“ beedribâ. Pahrpratumu nowehrschanas labad sche isskaidroju, ka nupat minetâ Anna Kruhse naw noteesata. —u—

Naktspatwersme Marijas eelâ Nr. 49 pehdejôs trihs mehneschôs apmekleta schahdâ skaitâ:

	wihreeschi.	seeweeschi.	kopâ.
julijâ	474 (590)	32 (119)	506 (709)
augustâ	426 (740)	31 (110)	457 (850)
septembrî	444 (902)	39 (97)	483 (999)
kopâ	1344 (2232)	102 (326)	1446 (2558)

Skaitli eelawâs apsihmê apmekletaju skaitu tajôs paschôs mehneschôs gadu agrak.

No apmekletajeem jaunaki par 18 gadeem bij 44 wihreeschi un pahri par 60 gadeem — 67 wihreeschi un 2 seewetes.

Rigas uhdens jautajums. Scha gada 30. maijâ tika iswehleta kommisija no domneekeem un pilsehtas waldes lozekleem scha jautajuma ispreeschanai. Schi kommisija atkal schorudeen eezehla sewischku apakschkommisiju daschadu techniska sihkumu isschkirschanai. Schi kommisija tagad sawus darbus drihs buhs pabeiguse, un atraduse, ka eepreeksch aprehkinatos isdewumus par uhdenswada eerihkoschanu un uzturechanu laba awota uhdena peegahdaschanai eespehjams eewehrojami pamasinat. Preekschlikumu par scho jautajumu eesneegs pilsehtas domneeku sapulzei apspreeschanai nowembra waj dezembra mehnesî.

Rigas-Orlas dselsszela eerehdni atswabinati no slimnitschu nodokleem. Kahdâ strihdigâ gadijumâ Waldoschais Senats tagad isskaidrojis, ka wisi Rigas-Orlas dselsszela eerehdni — lihds pat weenkahrschajeem kalpotajeem un strahdneekeem, atswabinami no slimnitschu nodokleem, tapehz ka katram dselsszelam paschâm wajaga buht sawai slimnizai. Ja dselsszela slimnitschu pahrpildischanas dehl kahdi slimneeki jaeeweeto zitâs slimnizâs, tad par tahdu slimneeku dseedinaschanu naw wis jamaksâ slimneekeem pascheem, bet peenahzigai dselsszela waldei. Schis nolehmums sihmejas netik ween us pastahwigeem dselsszela eerehdneem, kalpotajeem un strahdneekeem, bet ari pagaidam peenemteem un winu dsimtam. Km.

Wahzu pawalstneeku patwersmi eeswehtija un atklahja pagahjuscho peektdeen. Ta atrodas Rigâ, Schwarza muischas apgabalâ us Ernestinas un Dreilin eelu stuhra. Patwersmi dibinaja schejeenes Wahzu pawalstneeku beedriba, un winas mehrkis, dot nelaimes un truhkuma brihschôs pajumtu un uzturu schejeenes Wahzu pawalstneekeem. Pee eeswehtischanas swehtkeem bij klaht Widsemes wizegubernators, statsrahts Rekkudows, polizijmeistars statsrahts Gertiks, Wahzijas konsuls barons Brüks un ziti. Eeswehtischanas runu sazija pilsehtas prahwests Th. Gähigen.

Ruhpneezibas leezibas un biletes us nahkoschu **1903.** gadu atjaunojamas jau preeksch **1.** janwara pee Rigas pilsehtas tirdsneezibas waldes. Tâ tad personam, kuras wehlas dabut schis leezibas un biletes, minetai waldei jaeesneedz pasinojums pehz preekschrakstita formulara par katru pelnas eestahdi — jau nowembra un dezembra mehneschôs, lai waretu peenahzigâ laikâ aprehkinat nodokli nahkoscham 1903. gadam. Pasinojumu formulari, no 1. nowembra sahkot, ikdeenas buhs dabujami pilsehtas tirdsneezibas waldê, leelajâ Kehninu eelâ Nr. 5. Km.

Rigas birschas komitejai sino no Kolku raga un Bolderajas: 19. oktobrî klajâ juhrâ atradâs 8 swejneeku laiwas ar kahdeem 30 swejneekeem. Ap plkstu 5 pehz pusdeenas usnahza leeliska wehtra no deenwidus-wakareem. 4 swejneeki tika isglahbti; 3 laiwas ar 11 swejneekeem ismetuschas enkurus no Kolku raga pret wakareem, kur teem draud nenowehrschamas breesmas. Pahrejâs laiwas un abas glahbschanas laiwas eedsihtas juhrâ pret rihteem. — 20. oktobrî. Wehtra wehl naw aprimuse. No 24 juhrâ eedsihteem swejneekeem 9 wehl naw atrasti, kuri, kâ domajams, wilnôs atraduschi galu un isskaloti Rigas waj Widsemes juhrmalâ. —

Bolderajâ, 21. oktobrî. Norwegijas twaikonis „Königsberg“, kapt. Siwertsen, ar balastu braukdams no Peterburgas us Karalautscheem, wehtraina laikâ dehl 5 deenas braukajis pa juhru un, oglem truhkstot, tagad eebrauzis schejeenes glahbschanas ostâ. — 22. oktobrî. Kreewu gaselschoners „Arctrus“, kapt. Straumers, kas 14. oktobrî no Bolderajas isbrauza ar planku lahdinu us Tyni, leelâs wehtras dehl atgreesees atpakal un gaida us negaisa aprimschanu. —rgs.

Rigas kurlmehmee lihds schim pulzejuschees ap Gertrudes basnizas O. Schaberta kgu, kas winus no laika us laiku saaizinajis kopâ gan Gertrudes basnizâ, gan Rigas kurlmehmo eestahdê us garigu pamahzibu un sarunu. Tagad wina weetâ eezelts mahzitajs Grünberga kgs, kas sarunu ar kurlmehmeem pilnigi eemahzijees un tagad Rigas kurlmehmo eestahdê (Marijas eelâ Nr. 49) ik swehtdeenu, plkst. 10 preeksch pusdeenas, kurlmehmos sapulzina us deewkalposchanu. Km.

Peepeschas nahwes atgadijums. 21. oktobrî Gertrudes eelâ Nr. 44 atrada nomiruschu kahdu E. A., kuru nogahdaja ismekleschanas nodalâ. R.—

Pahrgalwibas sekas. Pagahjuschâs swehtdeenas rihtâ us Rigas-Orlas dselsszela, pee treschâs pahrbrauzamâs weetas, ap 60 gadus weza semneeze Anna Amatneek mehginaja islihst zaur wagona apakschu, lai nebuhtu jagaida lihds wilzeens aisbrauz. Lihds ka A. bija palihduse sem wagona, pehdejais sahka ripot un nelaimigajai seewinas nobrauza kreiso kahju. Eewainotai sneedsa ahrsta palihdsibu un pehz tam to nogahdaja pilsehtas slimnizâ. —rgs.

Islikts behrna lihkitis. 20. oktobra wakarâ Aleksandra eelâ pee nama Nr. 168 atrada islikta masa puisena lihkiti. Dehl noseedsigâs mahtes atraschanas no peenahzigas puses tika sperti soli, kuri nepalika bes panahkumeem: atrada kahdu jaunawu, H. M., kura nemta ismekleschanâ. —rgs.

Noschehlojams gals. 21. oktobrî kahdâ kokâ pee Basteja bulwara atrada pakahruschos ap 60 gadus wezu wihreeti. Pee nelaika atrada naudas maku ar naudu un kabatas pulksteni. Mironi dehl nahwes zehlonu un personibas isssinaschanas nogahdaja ismekleschanas nodalâ. R.—

Ar sirds treeku 20. oktobrî, ap plkst. 12 deenâ, Keisara dahrsâ pastaigajotees, nomira Kuldigas maspilsonis Jwans Steins, 62 gadus wezs. —rgs.

Atrasts mironis. Wakar pirms pusdeenas pilsehtas meschâ, Kihschu esera tuwumâ, atrada kahda ap 50 gadus weza nepasihstama wihreescha lihki. Nepasihstamais zilweks, spreeschot pehz wina apgehrba, peeder pee strahdneeku kahrtas. Mirona apgehrba kabatâs atrada naudas maku ar 7 rbl. 27 kap. un zitas sihkas leetas. Eewainojumu sihmes truhkst, kalab jadomâ, ka tas miris ahtrâ nahwê. Mironi dehl nahwes zehlonu un personibas isssinaschanas nodewa ismekleschanas nodalai. —s.

No sirga eewainots. 19. oktobrî Felsera maschinu buhweschanas fabrikas sehtâ, Suworowa eelâ Nr.136, wesuma fuhrmanis Reuts sirgam gribeja nonemt eemauktus, pee kam sauknotais sirgs sobeem sakampa brauzeju aiz labâs rokas elkona un to aissweeda sahnus. R. pahrlausta labâ roka elkona weetâ. —r.

Sirga sahdsiba. Moderneekam Jekabam Samsonam 19. oktobrî Peldu eelâ nosagts bes usraudsischanas atstahts sirgs lihds ar rateem un peena muzam. —rgs.

Eelauschanâs sahdsiba. 19. oktobra preekschpusdeenâ is Medwedewa dsihwokla, Reiweles eelâ Nr. 36, ihpaschneekam mahjâs ne-esot, issagtas daschadas leetas par apmehram 130 rbl. Sagli eelauschees pa dsihwokla paradeš durwim. —rgs.

Dselsszela sahdsiba. Rigas-Orlas dselsszela Dwinskas stazijâ 17. oktobrî no preekschu wilzeena Nr. 48 issagtas 2 pakas wilnas dsiju un 2 kastes ar gumijas galoscham, ap 500 rbl. wehrtibâ. Eesahkta ismekleschana. —r.

Ugunsgrehki. 20. oktobra wakarâ Jaroslawas eelâ Nr. 75, Wasiljewa namâ eesahka degt kahdâ dsihwokli seena. Uguns bija iszehlusês no apgahstas lampas. Kad ugunsgrehka weetâ atsteidsâs Maskawas Ahrrigas ugunsdsehseji, uguni mahjneeki bija jau nodsehsuschi. Saudejumi, kuri wehl naw usdoti, buhs jaatlihdsina 2. Rigas sawstarpejai ugunsapdroschinaschanas beedribai. — 21. oktobrî agri rihtâ aiz wehl nesinameem eesahka degt Sweedram peederigs nams, Schreienbuschâ, 1. linijâ, 4. schkehrseelâ Nr. 7. Uhdens truhkuma dehl dsehschanu newareja isdarit un nams nodega lihds pamatam. Nams apdroschinats 2. Kreewu ugunsapdroschinaschanas beedribâ. Polizija eesahkuse ismekleschanu, ja domâ, ka te isdarits tihschs nedarbs. — Aiswakar ap plkst. $^{1}/_{2}10$ wakarâ, Mikela eelâ Nr. 43 (Schampetera muischas tuwumâ), ugunsgrehks iszehlâs Meschkowska koka namâ. Uguni no blakus ehkam aisfargaja zeema ugunsdsehseji, kamehr pate degoschâ ehka nodega lihds pamatam. Eedsihwotaju mantas isglahbtas. Nams apdroschinats Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedribâ. — Nakti us 20. oktobrî Beerinu muischas apgabalâ, Alschwangas eelâ Nr. 16, iszehlâs ugunsgrehks. Uguns peepeschi pahrnehma wisu nama eekschpusi. Nams nodega un saudejumi ap 1000 r. R.—

Israhkojumi. Zeturtdeen, 24. oktobrî: Pilsehtas Kreewu teatrî Nemirowitscha-Dantschenko drama „Iglâs“ („Въ мечтахъ“). Sahkums plkst. $^{1}/_{2}8$ wakarâ. — Pilsehtas Wahzu teatrî B. Buchbindera joku luga ar dseedaschanu: „Er und seine Schwester“. Musika no R. Nalmana. Skatu lugu zenas. Sahkums plkst. $^{1}/_{2}8$ wakarâ. — Starptautiskâ panoramâ (Leelâ Grehzineeku eelâ Nr. 8) ainas is Greekijas. Atwehrta no plkst. 10 rihtâ lihds 10 wakarâ.

Teesleetu nodala.

Jahnu atskanas. Ka sinams, Ridsineeki seneem gadeem paraduschi Jahnôs isbraukt us tâ saukto Biskapa (Archijereja) muischinu sakumos. Ja tikai laiks ir zik nezik isdewigs, tad Jahnu deenâ minetâ muischinâ salasas desmiteem tuhkstoschu kauschu. Sanahkuschee spehlê, dejo, dseed un zitadi ispreezajas, bet par wisâm leetam buhschigi ween bauda lihdspanemtos reibinoschos dsehreenus. Daudsi jau pilsehtâ eetaisa kreetnu kiweri, lai sakumu weetâ nonahktu, tâ sakot, ar pilnâm sehgeleem. Deemschehl gandrihs katru gadu noteek pee schâ isbraukuma daschadas pluhkschanâs, ar wairak waj masak nopeetnâm sekam, un pluhkschanâs gala aprehkins nereti norit apgabalteesas preekschâ. Tâ ari scha gada 27. septembrî apgabalteesas preekschâ stahweja 23 gadus wezais semneeks Andrejs D., lai dotu atbildibu par 1900. gada Jahnôs isdarito nedarbu. Minetâ deenâ D. kopâ ar diweem ziteem beedreem pee Leela Pumpja bija nolihdsis fuhrmani Jahni Behkmani, lai aiswed winus par 60 kap. lihds Biskapa meschinam. Galâ nobraukuschi, jaunee zilweki negribeja fuhrmanam samaksat, kamehr bija sasauz gorodowojs palihgâ. Beidsot wini aismaksaja gan nolihgto maksu, bet pee tam weens no brauzejeem eesita fuhrmanam ar roku par gihmi. Behkmanis atgainajâs ar pahtagu, bet schint brihdi peeskrehja D. winam klaht un no muguras puses eesita ar „pipku“ (drahtes galâ eeseetu swina bumbu) par galwu. „Pipkas“ bumba kehra Behkmanam labo azi tik wahrigi, ka no tâs sahka pluhst asinis. Ahrstejoschee kaudis D. turpat us weetas apzeetinaja un gorodowojs winu nogahdaja us polizijas nodalu. Behkmani aisgahdaja us slimnizu, kur israhdijâs, ka labâ azs ir galigi sadragata. Azs bija jaisnem un ari kreisâ azs saudeja dalu no red'es spehjas, tâ ka Behkmanam fuhrmana amats, ar kuru winsch pelnija maisi, bija jaleek pee malas.

Kaut gan teesas preekschâ wairaki azuleezineeki wisus schos leetas apstaklus wisôs sihkumôs aprakstija, tomehr D. neatsinâs par wainigu. Winsch weenkahrschi apgalwoja, ka ne-esot nemas ar Behkmani brauzis, nedz wina eewainojis. Behkmanis no sawas puses schint leetâ bija eesneedsis pret D. ziwilsuhdsibu par 1000 rbl., aisrahdidams us to, ka winsch azi pasaudedams tapis nespehjigs nopelnit sew uzturu.

Apgabalteesa atsina D. par wainigu us s. l. 1480. p. pamata (par sakroploschanu) un nospreeda winam astonus mehneschus zeetuma ar wisu sewischku teesibu un preekschrozibu atnemschanu. Bes tam teesa peespreeda no noteesatâ D—as ziwilsuhdsetajam Behkmanam par labu weenutuhkstoschu rublu. —ds.

Rigas apgabalteesas 2. kriminalnodalas sehdê, zeturtdeen, 24. oktobrî, isteesâs schahdas apsuhdsibas:

1) pret Peteri Braudi, Juri Budschnaku un Karli Sermukschi — us s. l. 1483. p. pam. (par weeglu eewainoschanu usbudinajumâ);

2) pret Juri Budschnaku — us s. l. 1483. p. 2. dal. pam. (par weeglu eewainoschanu usbudinajumâ);

3) pret Adamu Borikunaku, Fedoru Pawlowu, Mariju Binder un Elisabeti Straschinsku — us s. l. 942. p. pam. (par nepateesas leezibas doschanu sem swehrasta), Ignatiju Skribulsku un Tichonu Nebininu — us s. l. 943. p. pam. (par nepateesas leezibas doschanu bes swehrasta).

4) pret Karli Kruhminu un Saweliju Andrejanowu — us s. l. 1647. p. pam. (par sahdsibu ar eelauschanos apdsihwotâ ehkâ);

5) pret Aleksandru Dietrichu un Arturu Schleju — us s. l. 282. p. 1. dal. pam. (par teesu eestahdes apwainoschanu);

6) pret Friedrichu Sipinu — us s. l. 1655. p. 1. dal., 1659. p. 5. pkt. un 1659^{1}. p. 1. pkt. pam. (par treschu sahdsibu wainu apgruhtinoschôs apstaklôs) un Kirillu Iwanowu — us meerteesn. s. l. 169., 170. p. 5. un 8. pkt. un 170^{1}. p. 1. pkt. pam. (par otru sahdsibu wainu apgruhtinoschôs apstaklôs);

7) pret Sihmani Braki un Wasiliju Neklowsku — us s. l. 1647. p. pam. (par sahdsibu ar eelauschanos apdsihwotâ ahkâ);

8) pret Nikiforu Solatowu — us s. l. 1655. p. 2. dal. pam. (par zeturtu sahdsibu);

9) pret Karpu Jerschowu — us s. l. 1655. p. 2. dal. un 4659^{1}. p. 2. un 3. pkt. pam. (par zeturtu sahdsibu wainu apgruhtinoschôs apstaklôs), un

10) pret Maremjanu Golubowu — us s. l. 1655. p. 2. dal. un 1659. p. 7. pkt. pam. (par zeturtu sahdsibu wainu apgruhtinoschôs apstaklôs). —ds.

Tirgus u. z. sinas.

Leeltirdsneezibas zenas.

Rigâ, 22. oktobrî 1902. g.

	Gallihgis.	Pahrdew.	Pirz.
Kweeschi. Tendenze meerigaka.			
Kreewu 129/30 mahrz. Sibirijas	—	92	90
Rudsi. Tendenze: Klusa.			
Kreewu 120 mrz.	—	80	78
Kreewu, usnodoschanu par okt./now.	—	77	76
Auzas. Tendenze: zeetaka.			
Kreewu baltâs augstu labuma	—	78—76	75—78
weenk. neschahwetâs Kreewu	—	68	66—67
Meeschi. Tendenze: Klusa.			
Kreewu 108/5 mrz.	—	74	72
Kreewu 108 mrz.	—	74	73
Linsehklas. Tend.: Klusa.			
weenk. schahwetâs		150	148—147
weenk. Druana	—	148	140
Stepju	—	153	—
Kanepu sehkl. Tend. —			
neschahwetâs	—	115—116	—
Rauschi. Tedenze: Klusa.			
linu-, schejeenes	—	96-98	93—94
Kreewijas	—	91-93	90—92

Pahrtikas preeschu zenas Rigâ.

	Kap.		Kap.
Gala.		**Olas un putni.**	
1 mrz. wehrschu	8—16	1 schots olu	140
„ telu	13—22	1 tihtars	180—225
„ jehru, schahw.	9—12	1 sosis, tauta	100—170
„ zuhku, swaig.	17—22	1 pihle	50—90
„ „ schahw.	20—25	1 wista	45—80
„ „ tauki	22—25	1 pahris zahlu	40—100
		Mescha swehri un putni.	
Maise.		1 mrz. breeschu galas	—
1 mrz. rupjas	2—$2^{1}/_{2}$	mednis	200—225
„ saldskahbas	3—$3^{1}/_{2}$	teteris	80—100
„ baltas	4—5	pahris mescha irbu	—
		sakis	100—120
Milti.		**Sakumi un saknes.**	
puds rudsu	80—85	puds kartupelu	25—35
„ kweeschu	160—280	„ kahlu	30—45
mrz. meeschu putraimu	4—7	„ burkanu	30—35
„ ausu „	6—7	„ beeschu	—
„ griku „	4—6	„ sihpolu	60—80
„ gruhbu „	4—7	„ sirnu, peleko	150—220
Peens.		„ „ balto	160—240
1 stops swaiga	8—10	„ pupu	160—240
„ nokrejota	5—6	1 puds dahrsa pupu	200—240
„ kreima, skahba	50—65	1 galw. kahposti	—
„ „ salda	25—30	1 st. skahbu kahpostu	9—12
1 mrz. sihdita peena	—	1 schots peterslihu	30—40
„ sweesta	30—38	**Ogas un augli.**	
„ medus	60	Bruhklenes, puds	—
Siwis.		Dsehrwenes, mahrz.	4—6
1 muza siltu	1800—2700	Ahboli puds	150—300
1 kahis nehgu	110—140	Bumbeeri puds	110—280
1 „ strim., swaig.	—	**Lopu bariba un pakaischi.**	
„ „ schahw.	—		
100 schahw. brehtlinu	25—35	1 birkaws ahbolina	550—650
mrz. lasu, swaigu	40—50	„ seena	550—650
„ „ schahw.	80—90	„ salmu	300—350

Rihtdeenas kalendars.

Zeturtdeena, 24. oktobris (6. nowembris).—Wahrda deena: Pareistizigo: **Aresa un Afanasijs.** Luteranu: **Hortensija.** Katolu: **Rafaels un Felikss.** — Saule lez: plkst. 7.44 min.; noreet plkst. 4.28 min. Deenas garums: 8 stundas 45 min.

Jaunakâs sinas.

Konstantinopolê, 4. nowembrî (22. oktobrî). Turzijas waldiba schehlojâs pee Italijas wehstneezibas dehl kara kuga „Piemonte“, kas pee Midi salas schahwis us juhras laupitajeem un usstahjis, lai diwi Turzijas kugi brauzot prom. — Turzijas waldiba isskaidro: starpgadijums juhras laupitaju leetâ us Sarkanâs juhras usskatams par isbeigtu; kara kuga „Piemonte“ komandeera rihziba usskatama par patwarigu.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Agentura).

Kischinewâ, 23. oktobrî. Bulgaru deputazija atbrauza sche; Minskas kara pulka swehtki bija swinigi. Apsweizinaschanas telegrammas tika sanemtas no pulka preekschneeka, Bulgarijas knasa Ferdinanda, un no Tirnowas kara pulka. Knass Ferdinands dahwaja apakschkareiwjeem, kas to usbeenejuschi, katram pa 3 rbl. un ziteem katram pa rublam.

Parisê, 4. nowembrî (22. oktobrî). Wenezuelas waldibas kara spehks sakawa dumpineekus pee San-Mateo. Generalis Matoss aisbehga.

Sofijâ, 4. nowembrî (22. oktobrî). Generalis Zontschews, kas no Turkeem eewainots, paspehja pahreet pahr robeschu Dubnizâ.

Adenâ, 4. nowembrî (22. oktobrî). Palkawneeks Swains aisfaukts ispildit padomneeka weetu ahrleetu ministrijâ. Par wina ekspedizijas-wadoni eezelts Manings.

Adenâ, 4. nowembrî (22. oktobrî). Kreiseris „Pomona“ aisbrauza us Iligu, issinat, kâ labaki islikt malâ pret mullu atwesto kara spehku. Runâ, ka mulla usbruzis Anglu preekschpulkam pee Bogotlas un atnehmis kameelu suhtijumu. Sina naw wehl apstiprinata.

Дозволено цензурою. — Рига, 23-го октября 1902 г.
Isdewejs un redaktors: Ar. Weinbergs.

Beedribu sinojumi.
R. L. B.
Peektdeen, 25. oktobrî 1902. g., pulksten 8 wakarâ
Zinibu Komisijas Literaturas funda parwaldes sêde.
Preeksneeks.

R. L. B.
Peektdeen, 25. oktobrî 1902. g., pulksten 9 wakarâ,
Zinibu Komisijas preeksneecibas sède.
Preeksneeks.

Mahja
ar leelu pee leelajm kapeem pahrdodama, peprasams ... eelâ Nr. 51, maikas ... 2 lamanas, 1 ...

Nupat kâ isnahza jauna grahmata:
Wahzu junkurs,
jeb
Mihlestiba wisu uswar.
Wahzu rakstneeka J. Hesegela stahsts. Tulkojis J. U.
Dabujama wisâs grahmatu pahrdotawâs. Wairumâ pee A. Sahs, Marijas eelâ Nr. 67.
Maksa 20 kap.
Atkalpahrdewejeem rabats. 1218a

Kreewu, Wahzu, Franzischu un Anglu
walodu stundas.
Sagatawoschana
us reals un komerz-skolam, us gimnas. un augstak. meitu-skol., kâ ari us amatneezibas skolu un aptêeku. mahzeklu eksamenu.
Tirdsneez bas sinibas:
tirdsn. rehkinasch., ahmatwesch., korrespond. u. t. t. Stundas pasn. kungeem, dahmâm un behrneem (ari pulzinôs).
Mahzibas sahkums katrâ laikâ.
Tuwakas sinas teloschâs grahmatu tirgotawâs: Behrsina kga, Suworowa eelâ 22, un Tehrbatas eelâ 12. Ofola kunga, Tehrbatas eelâ 7, un Brigadera kga, Marijas eelâ 18 (Berga-Basarâ), ... kga, ... eelâ 13, ... kga, ... Tornakalnâ, ... Jelgawas ... 895b

Oskara Saddes
dselss leetawa u. maschinu fabrika
Jelgawâ Lilienfelda eelâ № 27,
peedahwâ par lehtam zenam: lokomobiles, kulamas maschinas, forteschanas zilindrus, kurbel-ehweles, arklus, fedru ezeschas, asis, plihtes u. t. t. Drejaschanas benkus urbjamas maschinas

Jaunawa kura materiala apstahklu dehl ir pahrtraukta tahlak isglihtotees, wehlas us nenoteikta laiku naudu aisnemtees. Peedahwajumus luhdz nodot sch. aw. ekspedizijâ sem E. B.

Kreetni swahrku skroderi
wajadsigi Marstalu eelâ № 11, pee Milsinbart. 1664a

Kreetns skrodera paligs
wajadsigs pee pastahwiga darba Leelâ Kalejun eelâ № 15, dsihw. 3. 1699a

Muischa
widejâ leelumâ Widsemê, 8 werstis no dselsszela, ar wisu scha gada rascha un pilnigu inwentaru (57 leelloppeem, 20 sirgeem un zuhkâm), ir pahrdodama jeb isihrejama zaur J. Buklewitscha kungu Rigâ, Suworowa eelâ № 20, dsihw. 3, no pulksten 1—3 pehz pusdeenas. 1205a

Matematikas stundas
w hlâs nemt no kahda VI., VII. jeb VIII. klases realista jeb gimnasista. Peedahwajumus luhdz nodot Uhdens eelâ № 9, pee K. Diknera. 1222a

Neprezejees zilweks,
(latweets) prot ari kreewu walodu un rakstit, nedsehrajs, war usrahdit labas apleezibas, wehlas kaut kahdu weetu. Peeprasams Agenskalnâ, Buku eelâ № 8, ehrbehrgi.

Tikai sausa malka
dabujama likumigâs (30 zol. rinkôs) Leelâ Sirgu eelâ № 24. 1181a

Sirgs
preeksch braukschanas un jahschanas, ir lehti pahrdodams Torna kalnâ Altenawas eelâ № 6. 1197a

Jauna sahles garnitura
ar bordo plihschu 85 rbl. un dahrgakas sahles speegeli 20 rbl., osola, oscha un reekstukoka bufetes, kungu un dahmu rakstamgaldi, drehbju, weschas un grahmatu skapji, kumodes, tualetes, kuschetes, gultas, etascheri, jauns pianino un tafelklaweeres ar jaukam skanam, osola, oscha, un Wihnes krehsli, leeli un masi galdi un daschadas zitas istabas leetas lehti pahrdodamas Suworowa eelâ № 28a. 1108a

Tafelklaweeres
lehti pahrdodamas Stabu eelâ № 83, dz. 29.

Leetota kumode un gulta lehti pahrdodama Gertrudes eelâ Nr. 58, dsihw. 7, sehtâ pa labi. 666a

Isturiga un laba bufete
ar wairak atwilktnem, glahschu kasti un regaleem, lehti pahrdodama Jelgawas preekschpilsehtâ, Kugu eelâ № 22, maises zeptuwê. 1214a

Weegla kupeja
Zehsu wahgi, Peterburgas borka un fuhrmanu kamanas lehti pahrdodamas Zehsu eelâ № 32. 1219a

Kartupeli un ahboli
eewesti no semem, pahrdodami leelumâ un masumâ, Parka eelâ № 1a, pee dwornika. 2103a

Krahsnes u. plihtes
lehti un stipri isladu Gertrudes eelâ № 33. lehtâ pa labi. J. Künstler.

Nepeezeeschami katrâ saimneezibâ.
Bihringa patenteti
filtri
peeleekami pee katra uhdens wada.
Abonejami par 6 rubli par gadu.
Peedawâ:
H. Joelson,
leelâ Kalejn eelâ Nr. 66, 1. tr.

Istabas un gultas weetas ir atdodamas Suworowa eelâ № 11, dz. 10.

Gultas weeta dabujama Trinitates eelâ 2, dz. 9.

Maisniza—konditoreja
deriga ari zitam weikalam, eeneskgâ weetâ tuhlin isihrejama Jaroslawas eelâ № 47. 1216a

Praseet pehz zigorineem (no firmas „A. Pucht“, tee ir labi.) Familijas kafeja, weseligs dsehreens. Maisita eesala kafeja, labs dsehreens. Eesala kafeja, loti deriga preeksch behrneem. ... dabujama wisôs ... weikalôs Rigâ. 89b

Dsihwoklis
3 istabam un kehki isihrejams Romanowa eelâ № 92. 1109a

Dsihwoklis
no 6 istabam wanu un weschas masgataw par 350 rbl. par gadu, isihre Aleksandra eelâ Nr. 151. 1204a

Material bode
ar inwentaru un prezem, lihds ar dsihwokli un leelu pagrabu lehti pahrdodama dehl zita weikala eesahkschanas. Peeprasams Suworowa eelâ № 27, alus noliktawâ. 1191a

Spihkeru telpas
2 masi spihkeri
isihrejami Wez-pilsehtâ № 17, apakschâ. 1215b

Spehziga pusdeenu (2 galas ehdeeni) par 7 rubleem mehnesî pasneedz Dsirnawu eelâ № 96, dz. 4, turpat mehbeletas istabas isihrejamas. 1216a

Bukaischôs—teatris.
Swehtdeen 27. oktobrî 1902 gadâ.
Sahkums plkst. 5 wakarâ.
Pehz teatra: 1214b
balle.
Dancôs ...

✝

Wiseem draugeem un pasihstameem ta behdu wehsts, ka muhsu firmas dibinatajs, kapara kaleja meistars

Wilhelm Friedrich Petersohn

20. oktobri sch. g. pehz ilgas un gruhtas zeeschanas saldi aismidsis us muhschigu dusu.

Gods wina peeminai.

A. Winkhardt & Ed. Strenz,

firmas W. F. Petersohn ihpaschneeki.

1217a

Eteizu

smehketaju kungeem nupat ka peenahkuschus

Swehtdeenas zigarus,

2 gab. 4 kap., 10 gab. 20 kap.

no **„Laferme"** sabeedribas fabrikas **Peterburgâ.**

Dabujami wisâs tabakas pahrdotawâs un tabakas kolonialpreekschu tirgotawâs.

„Laferme" noliktawa,

B. Schapiro, Rigâ

Grehzineeku eelâ Nr. 26. 1192b

Schnelles Wariete

ikdeenas pulksten 8 wakarâ:

leelâ, pahrmainâm bagatâ, trokschnaini apsweiktâ

oktobra programa.

Sestdeen, 26 oktobri sch. g.

Les Bowios benefize.

Adreses.

Adwokats

D. K. Tomberg's,

dsihwo tagad
Terbatas eelâ Nr. 26, dsihw. 4,
Rewas eelas stuhri,
usnem ziwil-prahwu weschanu, aissihmu stkahpes leetâs un runajams rihtôs no pulksten 8—10 preeksch pusdeenas un no pulksten 4—7 pehz pusdeenas. 1083a

Tagad dsihw. Suworowa eelâ 11
(Dsirnawu eelas stuhri).
Ausu, deguna, kakla u. kruhschu slimneekus peenem no 9—12 un ½5—6
680 **Dr. Peters Perlbachs,**

Ambulanze.

Aleksandra eelâ Nr. 1. 2 tr.
ikdeenas no 6—7.
Pirmdeenâs, treschdeenâs un peektdeenâs. **Ahdas, puhschla un neeru slimibâs:** otrdeenâs, zeturtdeenâs, un sestdeenâs: **ausu, kakla un deguna slimibâs.**

Sobu ahrsts
Frizis Weinbergs
runajams no pulksten 9—1 pusdeenâ un no 3—6 pehz pusdeenas
Dsirnawu eelâ Nr. 74, Suworowa eelas stuhri, Berga kga namâ. 1186a

Sobu ahrsts
K. Jannau's
Marijas eelâ Nr. 10a
Runas stundas no plkst. 9—12 un 3—5 Swehtdeenâs un swehtku deenâs no pulksten 11—1. 1190a

Sobu slimneekus
peenemu katru darba deenu no pulksten 10—1 deenâ un no pulksten 3—5 pehz pusdeenas; swehtdeenâs un swehtku deenâs no pulksten 11—1 deenâ. Truhzigos peenemu pirmdeenâs no pulksten 5—7 wakarâ.
E. Stefany,
Leelâ Smilschu eelâ Nr. 22.

Kauruma, wenerikkas un dsimuma slimneekus peenemu no 9—1 un no 5—9. wakarâ.
Dr. Wilh. Loewenbergs,
Leelâ Jaunâ eelâ Nr. 24. 1 trep. netahlu no Rahtuscha laukuma. 1005b

Marijas eelâ Nr. 5.
Runas stundas **wenerikkâs, ahdas** un **dsimuma slimibâs no pulksten 9—11** preekschpusdeenas un no 6—8 wakarâ.
Dr. N. Hirschberg
prakt. ahrsts 414b
Marijas eelâ Nr. 5.

Kauruma ahdas, sifilikas, puhschla un wenerikkas slimibâs runajams ikdeenas no pulkst. 9—1 pusd. un 5—½9 wak.
Dr. H. Levy,
prakt. ahrsts.
Rigâ, Suworowa eelâ 10
647b [illegible]

Poliklinika
ahdas un dsimuma slimibâs.
Rigâ, Skolas eelâ Nr. 16. [illegible]
Slimneekus peenem [illegible] no plkst. 12—8 pehz pusd.
H. Simonsons,
671b [illegible]

Peenemu slimneekus
ahdas, kauruma, sifilikas, puhschla un wenerikkâs slimibâs ikdeenas no pulksten 9—1, un no pulksten 5—9 wakarâ.
Dr. L. Gordon
L. Kaleju eelâ 30, 1 trep.
Ari [illegible]

Peenemu slimneekus **ausu, kakla** (aissmakuma) un **deguna slimibas,** no plkst. 8—1 un no 4—6.
Dr. J. Eliasstam,
Paulutschi eelâ 17, preti Wehrmana dahrsam.

Jauna grahmata!
Seemas swehtku eglites preeki.
Dseesmu, luhgschanu un runu krahjums mahjam, skolam un sapulzês.
Grahmatina eedalita trijâs dalâs:
I. Mahjas behrneem. Ihsas seemas swehtku dseesminas, ihsas behrnu luhgschanas un bibeles pantini.
II. Mahjas tehweem ar saimi. Dseesmas luhgschanas un runas pee eglites deewwahrdeem.
III. Eglite skolâs un sapulzês. Dseesmas, runas un luhgschanas.
Tâ kâ lihds schim bija sajuhts truhkums pehz gariga satura grahmatinas seemas swehtku eglites deewkalpojchanai, tad schi grahmatina ispilda pateesu wajadsibu un eeteizama **mahjas un saimes tehweem** un **deewwahrdu turetajeem** pee seemas swehtku eglites tapat behrnu wezakeem un audsinatajeem.
Grahmatina maksâ **20** kap.
Dabujama wisâs grahmatu pahrdotawâs, kâ ari pee dascheem Widsemes draudschu mahzitajeem un pee isdeweja **J. Dsirkal a Smiltenê.** Kolporteeri un atkalpahrdeweji, ar kureem neesmu weikalisku sakarâ „Eglites preeki" dabon ar originalrabatu **P. Behrsina** kga grahmatu pahrdotawâ, Rigâ. 1215a

Louis Edelberga,
juweln-, selta-, sudraba- alfenida un pulksten[u] weikals. atrodas [illegible]
Aleksandra eelâ Nr. 4,
un **Aleksandra eelâ Nr. 5.**
Wisadi apstellejumi un reparaturas teek noteiktâ laikâ un lehti isdariti. Pastahwigi krahjumâ **laulasamee gredseni.** Leetotas selta un sudraba leetas top atpirktas par wisaugstakâm zenâm. [illegible]

Rotalu leetas
leelâ iswehlê teek lehti pahrdotas.
J. Puohk, [illegible]
rotalu leetu noliktawa,
Marijas eelâ Nr. 9, Resterowa mahjâ.
Sataisijumi un dreijataju darbi teek isdariti ahtri.

Ed. Zehders, Rigâ,

Semkopibas maschinu un lauksaimneezibas rihku krahjums,

Karla eelâ Nr. 11, pretim Tukuma-Jelgawas dselsszelam,

peedahwâ

kulmaschinas,

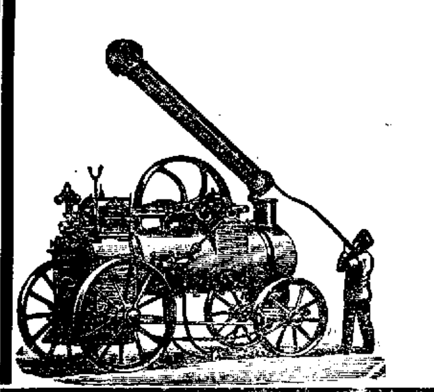

ar roku dsenamas un tahdas ar gehpeli dsenamas preeksch 2, 4, 6, 8 un wairak sirgeem ar turklaht peederigeem **gehpeleem;** wisas maschinas pehz **jaunakâs un labakâs konstrukzijas** is wislabaka materiala.

Wisu sem galwoschanas.

Tahlaki: wisadus **arklus, sehklas aparatus, ezeschas, sehjmaschinas, seena grahbeklus, labibas tihramas maschinas, heksetu maschinas u. t. t.**

lokomobiles un twaikkulmaschinas, jaunakâs konstrukzijas, no Angļu fabrikas **Richard Garret un Sons,** no 3, 4, 5, 6, 8 un 10 sirgu spehka

Peena separatori: Planet un Zenith.

Wehstulu adrese: **Ed. Zehder, Rigâ.** 899b

Saweem zeen. pirzejeem

pasinoju, ka **u eikala paplaschinaschanas deht** sawu

manufaktur-, welas-, trauku un saimneez. leetu weikalu

esmu

pahrzehlis

pahri pretim **Kalnina kga namâ**

Peterburgas schosejâ Nr. 11.

Apsolidams kreetnu un apsinigu darbu un apkalposchanu par mehrenam zenam, laipni luhdsu zeen. publiku ari turpmak pagodinat mani ar saweem eepirkumeem un apstellejumeem.

Augstzeenibâ

J. Lauwa.

1220a

III. Rigas Krahj-Aisd. Sabeedriba,

Rigâ,

Terbatas eelâ № 26.

Peenem **noguldijumus** un isdod **aisdewumus** katru darba deenu no pulksten 10 lihds 2 pehz pusdeenas.
Maksâ **par noguldijumeem 3—6%** gadâ.
Aprehkina **par aisdewumeem 7—9%** gadâ.
Noguldijumu, kâ ari aisdewumu paradu rakstî ir swabadi no krona nodakleem
Sabeedribâ war eestahtees ari beedribas un arteli. Galwineeki war buht ar nebeedri.
Sabeedribas **droschibas kapitals** 1. septembri sch. g. bija ar **257** beedru galwojumu **170,491** rbl. **08** kap. **Walde.**

Ch. Edelmana

sahrku noliktawa,

Rigâ, Alwotu eelâ Nr. 39 un Alwotu eelâ Nr. 23, starp Gertrudes un Romanowa eelu, tura arween **sahrkus** us lehgeri, no weenkahrschakeem lihds wisskal stakeem, wisadâs krahsâs un dascjadeem drehbu apwilkumeem **par wislehtakâm zenam** Sahrki taisiti tikai paschu darbnizâ un no laba materiala. 106

Rigas Jubilejas isstahdê 1901. g. augstakâ godalga Grand Prix un 2 selta medalas Nischni-Nowgorodâ 1896. g. **selta medalis.**

G. Pirwitz & Co.

Rigâ, dibinata 1876 g.

Turbinu, labibas un sahgu dsirnawu buhwetawa.

Lihds schim pahri par 350 turbinam darbâ.

Gruhbu gangi, schkindelu maschinas un wadmalu weltuwas. Sahgu gateri preeksch lauksaimneekeem.

Dsirnawu akmenu noliktawa.

Weenigâ slawenô **Woigtsdorfas** dsirnawu akmenu pahrdotawa, kuri sastahw no kwarzitas un itin besahberainas weelas preeksch wisadu labibu grudu rupjimalschanas Lehrunda brahlis sahrstuwes no slawenâs Rachenas firmas **Müller & Scherwier**

Schweizijas sihda gahse pr. zilinderem no dubulta un trihskahrscha stiprumu.

Pastahwigs krahjums, apm. 400 dsirnawu akmenu un 25,000 p. karstuwes.

Rigas Kelneru beedriba.

Sestdeen, 26. oktobri
Leelâ Wehrmana parka sahlê
(ee-eja no Elisabetes eelas):

Gada swehtku balle.

Sahkums pulksten 9 wakarâ, beigas pulksten 5 rihtâ.
Ee-eja: Beedreem 75 kap., dahmâm 65 k. un weesu kungeem 1 r.
NB. Biletes eepreeksch dabujamas: Kelneru beedribâ, Walnu eelâ № 28 un „Baltijas Wehstnescha" ekspedizijâ, pee **Birkenfeldt** kunga 1176a
Preekschneeziba.

Rigas II. pilsehtas teatris.

Treschdeen, 23. oktobri sch. g.
Krusttehws Wana.
Skati is sahdschas dsihwes 4 zehleenôs no A. Tschechowa.
Sahkums taisni pulksten 7½ wakarâ, beigas pulksten 11. wakarâ.
Zeturtdeen, 24. oktobri 1902. g.
Ilgâs.
Drama 4 zehleenôs no W. J. Nemirowitscha-Dantschenko.
Sahkums taisni pulksten 7½ wakarâ, beigas pulksten 11 wak.
Peektdeen, 25. oktobri 1902. g.
Trilbi.
Drama 5 zehleenôs Gr. He tulkojumâ.
Sahkums taisni pulksten 7½ wakarâ, beigas pulksten 11 wakarâ.
Abonementu biletes preeksch 90 tekoschâm wakara israhdem (ceskaitot benefizes un atkahrtojumus) 25% lehtaki. Abonementu biletes 40 israhdem (bes benefizem un atkahrtojumeem 15% lehtaki. Tschetu grahmatinas 10 israhdem 10% lehtaki. 1564b
Biletes us wisam augschminetam israhdem pahrdod pee teatra kases ikdeenas no pulksten 11 lihds 2 deenâ, bet israhdes deenâ no 10—2 deenâ un no 5—10wak.

Mahziba.

Salamonska zirkû.
Treschdeen, 23. oktobri 1902. gadâ pulksten 8 wakarâ:
leela galá israhde
[ar] labakeem mahkslineekeem un mahkslineezem lihdsdalibneekeem, kâ: **gaisa gimnastiki, schonglieri, ekwilibristi, musikaliski klauni, atleti u. t. t.**
Gewehrojamâs Parteru - akrobatu ekzentrika trupas
Trio Arkas
debija.
Wehdera runataja **Rafael Edige** usstahschanâs ar runajoschu automatu trupu.
Ksenijas jaunkundse un **Paschtschenko** kungs, apbrihnojami schonglieri un ekwilibristi.
Italeeschu musikaliskâs ekzentrik familijas **Perroni** usstahschanâs.
Pasaules slawenâs maskreewu **Dimitrija Iwanowa** trupas debiju arnepahrspehjameem solo dejotajeem dahmam: Aresjew un Schurawski un kungeem Sokolowam un Lebedewam laipni peedalotees.
Tschempionata turpinajums.
Tschempionata isnahkuma
premija 3125 rbl. leela.
Premiju isdalischana notiks tschempionata beidsamâ deenâ.
Peedalâs schahdi spehkotaji: **Heinrichs Eberle,** pirmais wiswahzu atlets un spehkotajs. **Nikolajs Petrows,** Bulgarijas tschempijs. **Georgs Lurichs,** pirmais pasaules tschempijs-atlets un spehkotajs. **Peters Jankowskis,** polu tschempijs. **John Pohl-Abs** II., Europas tschempijs. **Manuels Klorento,** pirmais spaneeschu spehkotajs-tschempijs. **Harrijs Milans,** katschu spehkotajs. **Jaseps Horwats,** galizeeschu tschempijs, **Aleksis Abergs,** 20 gadus wezais igaunu tschempijs. **Rolands Dickmans,** Reinas tschempijs-spehkotajs. **Ifando Kaneps,** Somijas tschempijs. **Otto Edlacks,** igaunu spehkotajs. **Karlis Bürgermeisters,** latweeschu spehkotajs. **Sergejs Martinows,** Rigas spehkotajs. **Sbischkos,** pirmais austreeschu tschempijs-atlets un spehkotajs. **Renardos,** labakais Triestes spehkotajs. **Logards** Kursemes atlets un spehkotajs. **Dobratschek**s, behmeeschu meistars- spehkotajs. **Wolkows,** Peterburgas spehkotajs.
Wisu spehkotaju parades usnahkschana.
3 spehkoschanâs.
1. Petrows ar Eberle.
(Gandarijums)
2) Jankowskis ar Dworatscheku.
(Gandarijums)
3) Horwats ar Klorento.
(Isschkiroscha zina.)
Riht — leela israhde.
Tuwakas sinas programâs.
1260b Administrators: **Schwangerabse.**

R. L. B.
Zeturtdeen, 24. oktobri plkst. ½9 wakarâ.
VI. jautajumu wakars
Waditajs — stud. K. Timuschka.
Palihgi — Dr. M. Lesinsch, un stud. H. Zelminsch.
Lasis: stud. Waits, is Somu rakstneezibas pagahtnes un tagadnes un stud. Kupinskis: „Grehku pluhdi un winu geologiskee zehloni".
Isskaidros jautajumus: Ko sauz par etiku wispahrigi un par ahrstneezibas etiku sewischki? un waj Eiropeeschi sawâs kolonijâs rihkojas nesawtigi?
Jaut. Wak. Komiteja.

Garigs konzerts,
Bikeru basnizâ, swehtdeen, **27. oktobri** 1902 gadâ, pulksten 1 pehz pusdeenas, pee kura peedalisees alto koris, skolotaju koris un **Sachsa** kgs. 1212a

Walmeeras Beedriba.
Swehtdeen 3. nowembri.
Basars
ar humoristiskeem preekschnesumeem
no Rigas akteereem - kupletisteem **Behrsina** un **Jansona kgeem.**
„Liras" kapeles musika.
Sahkums plkst. 5 pehz pusdeenas.
Ee-ejas maksa (eesk. labd. nod.): 25 k.
Basara komiteja.

Dejas-mahziba
pee eesahzeju kurseem dalibneekus peenemu leelâ Kalehu eelâ 29.
Balle
1206b kursisteem un weeseem buhs **sestdeen, 2. nowembri, Rigas Latweeschu Beedribas sahlê**
M. Kaulinsch.
NB. Jautribas kursus katru swehtdeenu un treschdeenu.

R. Latw. teatris.

Rigas Latw. beedribas namâ.
Treschdeen, 23. oktobri 1902. g.
Israhdis pirmo reisi:
Jaunibas draugi.
Joku luga 4 zehleenôs no Ludwiga Fulda. Tulkojusi Luisa Skujeneek.
Musika zehleenu starpâs:
1) Uwertira operai „Giralda" . . Adama.
2) Serenade . . . . Herfurta.
3) Romanze „Le desir" . . . Bacha.
4) Marschs is swiitas . . . . Lachnera.
Sahkums pulkst. 8¼ wakarâ.
0170b **Teatra komiteja.**

Kugu sinas.

Nimrod, kapt. Ahbolinsch, 18 oktobr. isbrauzis no Kardiffas us Maranhamu. Mercator, kapt. Walters, 17. oktob. isbrauzis no Newportas us Pointâ Pitre. Puhkis, kapt. Poga, 17. okt. isbrauzis no Newportas us Rio Grande. Roma, kapt. Kalmeis, 17. okt. isbrauzis no Newportas us Pernambuko. Jacob Maria, kapt. Greenwalds, 17. okt. isbrauzis no Hulles us Rigu. Janow, kapt. Ehrmanis, no Newportas brauzot. 15. okt. eegahjis Foweja. Emma, kapt. J. Augustis, no Gibraltaras pehz 2 deenam eegahjis 9. okt. Larache, kur eenehmis kukurusas sehklas maisôs un ap 17. okt. dsihrees no tureenes isbraukt us Falmuti lehmumumâ. Belta, kapt. Ottmanns no Dundejas brauzot 14. okt. eegahjis Morrisonhaweni. Ugunzeems, kapt. Pawlowskis, 15. okt. isbrauzis no Schielbas us Rigu. Polar, kapt. Wirtenbans, 14. okt. isbrauzis no Seahamas us Drameni. Kursemneeks, kapt. Mujneeks, 14. okt. isbrauzis no Schielbas us Weymuti. Noas, kapt. Matusals, no Dundejas brauzot, 13. oktobr. eegahjis Tyne. Imperators, kapt. Wehrsinsch, no Rigas brauzot,14. okt. eegahjis Kardiffâ. Polaris, kapt. Kruhminsch, 15. okt. isbrauzis no Kardiffas us Foweju. Madeira, kapt. Rabens, 14. okt. isbrauzis no Dysartas us Pooli. Rojeneeks, kapt. Strauch, 14. okt. isbrauzis no Swansejas us Lekampu, Franzijâ. Sibenis, kapt. Leelkalns, zelâ no Kronstates ar koteem us Delfzylu. 17. okt. usskrehjis pee Dragör us sehkli, Swizera bugseeris aissteidsees palihgâ. General Todleben, kapt. Tschulkstens, zelâ no Rigas us Pernawu 18. strandejis us Takerort, kuga preekschejâ ruhme esot uhdens. Kuģis glahbti. Gustaw Friedrich, kapt. Kukurs, 20. okt. strandejis pee Kuiwischeem Widsemes juhrmalâ, tuwakas sinas truhkst. Anna Matilda, kapt. Wikkine, Widsemes juhrmalâ 20. okt. [illegible] un lehdes, tai [illegible] kugis eestrehja Rigâ paťw [illegible]. Kapteins eewainots. Canterbury, kapt. Johansons, 21. okt. eenahza Rigâ, no Tynes ar kokla lahdinu.

Дозволено цензурою Рига, 22-го октября 1902 года.

Drukajuschi Kalninsch & Deutschmann Rigâ, Maza Smilschu eelâ № 2.